

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

A 2010-es évben a Hagyományok Háza költségvetését ismét megkurtították. Az elvonás tárcaszinten a mi intézményünket, illetve a Magyar Művelődési Intézetet érintette százalékosan a leghátrányosabban. A helyzetet megértve, a Közművelődési Főosztálynak köszönhetően a Minisztériumtól a házba az első félévben 40 millió Ft, sajnos csak egyszeri kiegészítő támogatás érkezett, amit szakmai tevékenységre fordíthattunk, így sikerült a teljes anyagi ellehetetlenülésünket elkerülni.

Az utófinanszírozásos „Norvég Alapok” pályázat, a „Jövönk Öröksége XX-XXI.” program megvalósítása volt a másik nagy kihívás, amely gazdasági szempontból komoly próbára tette működőképességünket, hiszen az utófinanszírozás egyáltalán nem működött, a felügyelő hatóság (VÁTI) mindenféle mondvascinált és formális indokkal odázta el újra és újra a már általunk elvégzett és kifizetett munka ellenértékének utalását. Kisebbsajta csoda, hogy vállalt kiadványaink, az 50 CD-ből álló Új Pátria sorozat, valamint a tervezett 7 könyvből 4, megjelenhettek és a szoros határidőket tartani tudtuk.

Az intézmény az év második felében sem került jobb helyzetbe, hiszen a kormányváltást követő intézkedések az ország konszolidációja érdekében alaposan behatárolták mozgásterünket. Mentességi kérelmeinkre egy alapos ellenőrzés után végül pozitív válasz érkezett, így év végére helyreállt a rend.

Az intézmény szellemiségét a konok és elkötelezett munkavégzés jellemzi, munkatársaink esetenként messze munkaköri feladataik fölött teljesítenek, miközben munkabérük és munkakörülményeik jelentősen elmaradnak a tárca egyéb nemzeti intézményeitől. Székhelyünk, a Budai Vigadó belső fizikai állapota, dacára a szépen felújított külsőnek, leromlott. Elektromos, gépészeti rendszereink a '70-es évek óta szolgálnak nagyobb felújítás nélkül, imáinkkal kísérve, mert ha elromlanának semmilyen felújítási, vagy beruházási keretünk nem lenne pótlásukra. Informatikai rendszereink, gépeink elavultak, és bár nagyon vigyázunk rájuk, folyamatosan romlanak, pedig nagy szükségünk van rájuk, hiszen az intézményben több mint száz számítógép dolgozik.

Nehéz helyzetünkben nem maradt másunk, csak a remény, hogy további kitartó munkával, ahogy az ország állapota javul, úgy az általunk elvégzett tevékenység is szélesíthető, kiteljesíthető lesz, megbecsülése javul.

Beszámolóinkat szervezeti egységenkénti bontásban nyújtjuk be jóváhagyásra.

FŐIGAZGATÓSÁG

A Főigazgatóság és a hozzá kapcsolódó menedzsment tevékenysége 2011-ben kiteljesedett: folytatódott a Hagyományok Háza **befogadó (tánc)színház**ként való működése, ennek eredményeképp egyre több saját szervezésű előadást, vendégprodukciót láthattak az érdeklődők a Corvin téren. A Magyar Állami Népi Együttes előadásait és az idegenforgalmi műsorokat nem számítva **23 színpadi előadást** bonyolítottunk le – ebből 14 saját szervezésben, 9 együttműködés keretében valósult meg. A **Magyar Állami Népi Együttes előadásai**ból szeptemberben ismét szabadbérletes előadásokat hirdettünk, a nyugdíjasoknak szóló szerda délutáni sorozatunkban pedig tavasszal és ősszel is telt ház előtt táncolt az együttes és egy alkalommal a Táncművészeti Főiskola diákjai. Öröm számunkra, hogy 2010-ben négyszer mutathattuk be **határon túli hivatásos együttesek** produkcióját, háromszor pedig a **Honvéd Táncszínház** műsorát láthatta a Corvin téri közönség.

Decemberben ünnepélyes keretek között a Hagyományok Háza színháztermében adták át a **Népművészet Mestere díjakat**, ez alkalomból a díjazottak, az ifjú mesterek és a Magyar Állami Népi Együttes közreműködésével gálaműsort rendeztünk. Remélhetőleg a jövőben is hasonlóan ünnepélyes keretek között együtt örülhetünk a terület kiemelkedő egyéniségeinek a kitüntetésekor.

A **Hungária Koncert Kft.**-vel közösen továbbra is megszerveztük az idegenforgalmi szezonban az esti folklórműsorokat, 29-szer amatőr együttesek részvételével, 19-szer a Magyar Állami Népi Együttessel.

A **székház saját szervezésű előadások bevétele** meghaladta a **13 millió forintot**, ebből a Magyar Állami Népi Együttes előadásai és a Hungária Koncert Kft. által szervezett előadások együttes bevétele megközelítette a 11 milliót. Ezeket az előadásokat összesen több mint **14 és félezer néző** látta.

Terembérletre 176 alkalommal került sor a színházteremben, valamint a hátsó balett és a közösségi teremben, ez a tevékenységünk összesen 10.549.00 Ft bevétellel járt.

A Főigazgatóság munkatársai az év során folyamatos **vezetői ügyeletet** láttak el a színháztermi rendezvényeknél (átlagosan 2 alkalom/fő/hónap).

SZÍNPADI RENDEZVÉNYEK

Táncról Táncra szabadbérlet a Magyar Állami Népi Együttes műsoraiból 2010/2011:

- 2010. szeptember 24., péntek: Naplegenda
- 2010. október 29., péntek: Bartók-trilógia I. rész: Kincses Felvidék
- 2010. november 12., péntek: Magyar rapszódia
- 2010. december 4., szombat: Édeskeserű
- 2011. február 12., szombat: Táncos magyarok
- 2011. március 11., péntek: Verbunkos
- 2011. április 16., szombat: Az örök Kalotaszeg
- 2011. május 13., péntek: Földön apám fia volnék

2009/2010-es Táncról táncra bérlet 2010-es előadásai:

- február 20.: Táncos magyarok
- április 16.: Édeskeserű
- május 15.: Az örök Kalotaszeg
- május 30.: Pannon freskó

Dúdoltam én sorozat:

Az elmúlt harminc év népdalénekesek pályáját bemutató sorozat utolsó két koncertjére 2010 első félévében került sor.

- február 26.: Krulik Zoltán
- május 2.: Majorosi Mariann

Dél-után sorozat

A szerda délutánonként az elsősorban nyugdíjas közönséget megcélzó sorozatunk ma már egyike legsikeresebb, legkeresettebb bérleteinknek. Tavaszi és őszi sorozatunk is gyakorlatilag telt házas volt.

5. sorozat:

- február 24.: Édeskeserű
- március 31.: Magyar Táncművészeti Főiskola: Tánc, tánc, tánc
- április 28.: Fejezetek a MÁNE történetéből

6. sorozat:

- szeptember 22.: Az örök Kalotaszeg:
- október 13.: Liszt Ferencz Pest-Budán (zenekari koncert)
- november 10.: Magyar rapszódia

Önállóan (nem bérletben) értékesített előadások:

- Honvéd Táncszínház: Zene-bona, Szana-szét (április 25.)
- Honvéd Táncszínház: Bonchida háromszor (június 5., október 10.)
- Magyar Állami Népi Együttes: Édeskeserű (február 23.)
- Bodza Klára: Lélekvirágok (március 5.)

Határon túli magyar táncgyűttesek produkciói:

- Háromszék Táncgyűttes: Mátyás király ajándéka (január 23.)
- Pipacsok Néptáncgyűttes: Emésztő virtus (április 9.)
- Nagyvárad Táncgyűttes: Tragédia (október 28.) – ingyenes előadás
- Háromszék Táncgyűttes: Böjttől böjtig (november 24.)

Együttműködésben megvalósuló előadások:

- **Parno Graszt:** „Indiába kellett nekünk lemenni” (február 12.)
- **Halljunk szót...!** XXIX. Országos Táncháztalálkozó és Kirakodóvásár gálaműsora a Táncház Egyesülettel (március 26.)
- A Magyar Rádióval kötött együttműködés eredményeképpen májusban a Hagyományok Háza színháztermében közösen rendezték meg a **Rádiókabaré** nyilvános felvételét (május 3.)
- Rendszeres folklórműsorok az idegenforgalmi szezonban a Hungária Koncert Kft.-vel közös szervezésben. Ennek keretében a Magyar Állami Népi Együttes 19 előadást adott, a **Magyar virtus – Hungarian spirit** címmel elindított együttműködés keretében pedig amatőr együttesek 29 előadást tartottak. A Hagyományok Háza meghívásos pályázat során választott ki öt együttest (Bihari János Táncgyűttes, Bem Táncgyűttes, Kincső Néptáncgyűttes, Százsorszép Táncgyűttes és Szentendre Táncgyűttes), amely egész estés folklórműsorát bemutathatta. A fellépő együtteseket a Magyar Állami Népi Együttes zenekara kísérte.
- **Kárpát-medencei Magyarok zenéje** gálaműsor a Stereo Kft.-vel (november 5.)
- **Néptáncosok Országos Bemutató Színpada** – Martin György Néptáncszövetség rendezvénye két hétvégén (november 6-7., 13-14.) közel harminc amatőr együttes részvételével.

Befogadott folklórműsorok és koncertek (szakmai áras terembérletek):

A Hagyományok Háza szívesen fogadja be szakmai áron színháztermébe a profiljába illő produkciókat, így folklórműsorokat, hazai amatőr táncgyűttesek műsorait.

- 2010. február 4. „...Énekelni énekelünk, muzsikálni muzsikáltunk...” – jótékonyági koncert a magyarlapádi gyermekekért
- 2010. február 6.: Jászság Népi Együttes – „Boldog lelkek tánca” c. előadás
- 2010. március 20. TÉKA Együttes – Vadvirágok c. lemezbemutató koncert
- 2010. április 25. Corvinus Közgáz Néptáncgyűttes – „Szállj le madár beszélgetni...” c. bemutató
- 2010. május 14. Vadrózsák Néptáncgyűttes – „Régen volt, ma is él...” c. műsora
- 2010. június 4. Fóti Népművészeti Szakközép-, Szakiskola és Gimnázium – táncvizsga
- 2010. június 13. Bartók Táncgyűttes Évadzáró műsora
- 2010. június 18., 19., 20., 21. Csillagszemű Táncgyűttes.- gálaműsorok
- 2010. szeptember 10. APTE Művészeti Egyesület, Angyalföldi Vadrózsa Táncgyűttes - Üzenet haza, Vig muzsika kihallszik... c. műsora
- 2010. szeptember 18. Lótusz Állami Népi Táncgyűttes - Kalmük táncst a Dalai Láma tiszteletére
- 2010. október 3. Ünnepi műsor Karsai Zsigmond a Népművészet táncos–énekes mestere tiszteletére 90. születésnapja alkalmából
- 2010. november 9. Emlékműsor Balogh Béla tiszteletére
- 2010. november 26. Budai Babszem Táncgyűttes előadása
- 2010. december 7. A Százszorszép Táncgyűttes év végi gálaműsora
- 2010. december 9., 11. A Cédus Táncgyűttes hagyományos év végi műsora
- 2010. december 17. A Bem Folklór Egyesület - „Adok nektek aranyvesszőt” c. műsora
- 2010. december 19. A Kincső Táncgyűttes karácsonya

Egyéb táncművészeti produkciók:

- **Botafogó Táncgyűttes:** SAKK – táncjáték c. előadásai (2010. január 23., február 27., október 9., november 20., december 18.)
- **A Hungária Koncert Kft.** Szervezésében a Rajkó Művészegyüttes műsora (2010. április 3., május 23., június 29., augusztus 3. 5., szeptember 17., október 1. 3. 15.)

Az intézmény jó kapcsolatokat ápol a vele egy épületben működő **Magyar Művelődési Intézmény – Képzőművészeti Lektorátussal**. Kölsönösen segítjük egymás programjait a helyszínek rendelkezésre bocsátásával. A Hagyományok Háza színháztermében idén a következő MMI-KL-es programok valósultak meg:

- A kultúra változásai – Válság és kultúra – konferencia (2010. február 17.)
- Reneszánsz művészeti gála (2010. február 7.)
- „e-Kultúra Konferencia” (2010. június 8.)
- Kultúrházak éjjel-nappal (2010. szeptember 18-19.)
- 20 éves az önkormányzatiság - közelkép a közművelődésről (2010. december 8.)
- Nemzetiségi Gála 2010 (2010. december 12.)

Egyéb terembérletek

- 2010. február 4. Arany János Általános Iskola
- 2010. február 5. BME – Két Tanítási Nyelvű Gimnázium, szalagavató
- 2010. március 23. Sivasakti Kalánanda Táncszínház - TálaMantra c. előadása
- 2010. április 2. Zenés Színjátszásunkért Művészetpártoló Alapítvány – A sün c. előadás

- 2010. április 30. Royal Sophia's Vereeniging Szimfónikus zenekar koncertje
- 2010. május 21. Monte Carlo Film Kft. – filmforgatás
- 2010. május 30. esküvői fotózás
- 2010. május 31. NAV N GO Kft. – szakmai konferencia
- 2010. szeptember 20. a Mongol Nagykövetség zártkörű rendezvénye
- 2010. október 17. 30., november 21. Pilisi Kolibri Tánc Egyesület - Maffia Swing 1920 c. műsora
- 2010. október 22. Szent Benedek Ált. Iskola és Két Tanítási Nyelvű Gimnázium – gálaműsor nemzeti ünnep tiszteletére
- 2010. november 28. a Farkas Ferenc Zeneiskola műsora
- 2010. május 22., 29., június 12., október 2. Hungária Koncert Kft. - Duna Szimfónikusok koncert

EGYÉB RENDEZVÉNYEK:

➤ Idén negyedszerre rendeztük meg a Hagyományok Háza egész napos **ünnepváró kiadvány- és kézműves vásárát**. 10-től este 7 óráig népzenei CD-eket, táncos DVD-eket, módszertani kiadványokat, szakkönyveket kínáltunk hatalmas kedvezménnyel. Idén is meg lehet csodálni és vásárolni az általunk meghívott népi iparművészek, kézművesek szemet gyönyörködtető portékáit. A gyermekeket 5 órától vártuk az aprók táncába. A kiadvány-értékesítésből származó bevétel ezen a napon 459.880 Ft volt.

➤ **Kulturális Örökség Napjai - Kultúrházak éjjel nappal**

A szélesebb - nem szigorúan vett szakmai - közönség megszólítása és intézményünk tevékenységének minél szélesebb körben való megismertetése érdekében ebben az évben is bekapcsolódtunk a Kulturális Örökség Napjai rendezvénybe, melynek keretében munkatársaink múzeumi tárlatvezetést, nyereményjátékot szerveztek, az intézmény tevékenységéről pedig vetítéssel egybekötött előadást tartottak az érdeklődőknek.

➤ **Szentháromság tér – Zenepavilon**

A Tárnok u. 15. sz. alatti ingatlan déli oldalán elhelyezkedő pavilonsorban levő 45m² alapterületű iroda és a hozzákapcsolódó kiszolgáló helyiségekben a Budavári Önkormányzat megbízásából továbbra is a Duna Koncert Kft. működtet információs irodát a Hagyományok Háza szakmai felügyelete alatt. Az irodában kulturális programok jegyeit és a Hagyományok Háza és más népművészeti kiadványokat is árusítottak.

➤ **Hagyományok Háza kitelepülései:**

- Önálló Hagyományok Háza stand a **XXIX. Országos Táncbáztalálkozó és Kirakodóvásáron** (márc. 26-28.)
- A **Nemzeti Vágta** rendezvényén kézműves programok, kiadvány-árusítás (június 2-6).
- Hagyományok Háza idén is részt vett a **Mesterségek Ünnepén**. Kiadványainkat a Fonóval közös standon árusítottuk, ezen kívül pedig kézműves mesterségbemutatókat szerveztünk.
- Idén először vettünk részt a **Színházi Évadnyitón** (szeptember 18.), ahol a Hagyományok Háza és a Magyar Állami Népi Együttes népszerűsítése volt a cél.

➤ **Rendhagyó Utolsó Óra táncbázis**

A Jövők öröksége XX→XXI projekt keretén belül decemberben rendhagyó táncbázist szerveztünk hagyományörző vendégek közreműködésével a Fonó Budai Zeneházban az Új Pátria sorozat tavaly elkészült 50 CD-jének megjelenése alkalmából.

EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

Civil szervezetekkel való kapcsolattartás:

A Hagyományok Háza nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a területen működő civil szervezeteket segítse, érdekeiket képviselje, programjaikat, kezdeményezéseiket támogassa.

- Az intézmény Háza kezdeményezésére 2009-ben létrejött **Magyar Népművészeti Tanácsot** (MANÉTA) folytatta munkáját 2010-ben is. A MANÉTA konferenciát szervezett (március 26-27.) *Hagyomány – örökség – közkultúra: A magyar népművészet helye és jövője a Kárpát-medencében* címmel az MTA Néprajzi Kutatóintézetével együttműködve.
- A Hagyományok Háza 2010-ben is helyet adott az **országos civil szervezetek szakmai programjainak, közgyűléseinek** épületében.
- **Hagyományok Háza Baráti Köre Egyesület**

A 2009 ősze óta közhasznú egyesület 2010-ben elérte a 100-as taglétszámot. A tagoknak az egyesület külön szakmai és baráti programokat, klubestjein előadásokat, filmvetítéseket, vitaesteket szervez. Az egyesület elnöke dr. Halmos Béla. Az egyesület tagjai olcsóbban vásárolhatják meg a Hagyományok Háza kiadványait, valamint a tanfolyamok, szakkörök díjából és a Hagyományok Háza előadásaira szóló jegyek árából is kedvezményt kapnak.

Az egyesület 2009-ben a Summa Artium Mecénás Napján nyert pénzből 2010 őszen nagyszabású kampányt valósított meg, amellyel a magyar nép, illetve a Kárpát-medence hagyományos kultúrájára és az azt hitelesen bemutató Hagyományok Házára és annak részét képező Magyar Állami Népi Együttes előadásaira igyekezett felhívni a figyelmet.

- A civil szervezetekkel és az amatőr táncgyűttesekkel való kapcsolat erősítése jegyében, a Martin György Néptáncszövetséggel való közös rendezésben valósult meg az amatőr táncgyűttesek minősítő fesztiválja több száz fő részvételével.
- A Hagyományok Háza és a **Magyar Rádió** 2009 nyara óta működik együtt a következő műsorok elkészítésében:

A népzeneről

Rendhagyó népzenei sorozat szombat délelőttönként (11.00–12.00) az MR3-Bartók Rádióban. A tervezett műsorfolyam medrét a népzene (elméletének és gyakorlatának) múltja és jelene közösen alakítja, a sorozat „gazdája” Sebő Ferenc, a Hagyományok Háza szakmai igazgatója, szerkesztője Fittler Katalin.

A néphagyomány hírei az MR1–Kossuth Rádióban

Péntekenként nyolc óra előtt néhány perccel jelentkezik a Hagyományok Háza kulturális ajánlóműsora, amely a népművészet és az élő néphagyomány aktualitásairól (koncertek, színpadi műsorok, fesztiválok, táncházak, népművészeti táborok, tanfolyamok, kiállítások, kiadványok stb.) számol be rendszeresen. Szerkesztő: Mohácsy Albert

Hajnali – Népzene korán kelőknek

Az MR1-Kossuth Rádió és a Hagyományok Háza összefogásából megszületett műsor nem kis célt tűzött maga elé: megismertetni a széles hallgatósággal azt a hatalmas zenei kincset, mely művészi tudásban a szájhagyományos műveltségben nálunk összegyűlt. A hétköznaponként 4.03 és 4.30 között hallható műsor válogatás a Kárpát-medence hagyományos népzenei felvételeiből, helyszíni gyűjtésekből, az Utolsó óra budapesti felvételeinek és a táncházmozgalom legjobb zenekarainak „revival” (újjaélesztett) anyagaiból. Szerkesztők: Kelemen László, Vavrincez András.

PÁLYÁZATAINK

A Magyar Állami Népi Együttes előadásainak belföldi forgalmazásának, valamint turnéinak szervezését a főigazgatóságon bonyolítjuk. A fellépések és turnék finanszírozására rendszeresen pályázunk, mert az állami költségvetés ezt nem teszi lehetővé.

Nemzeti Kulturális Alap

- A Magyar Állami Népi Együttes előadásaink vidéki forgalmazására 2010 második felében 1.000.000 támogatást, majd 2010 májusától 2011 március végéig való forgalmazásra 2.640.000 Ft-ot kaptunk.
- A Magyar Állami Népi Együttes Válogatott folklórműsorának mexikói bemutatására 4.620.000 Ft-ot ítéltek meg, míg az együttes fellépésére a párizsi UNESCO központjában 2011 február 8-án 1.400.000 Ft-ot.
- A Magyar Állami Népi Együttes új műsorának jelmezének kivitelezésére 3.000.000 Ft-ot kapott az együttes.

Szülőföld Alap

- „Határon túli együttesek produkcióinak bemutatása a budapesti Hagyományok Házában”, támogatási összeg: 600.000 Ft

„Jövők öröksége XX→XXI.” - A Hagyományok Háza EGT/Norvég Finanszírozási mechanizmusok támogatásával megvalósuló projektje

- A pályázat eredményeképpen 2010-ben elkészült ötven CD a kilencvenes évek végi Utolsó Óra-program eddig ki nem adott gyűjtéseiből, valamint négy új szakkönyv. A pályázat adminisztratív bonyolítása, valamint pr- és marketingfeladatainak elvégzése a főigazgatóság munkatársainak részvételével történik. A pályázat archiválási és beruházási eredményei a Lajtha László Folklórdokumentációs Központ beszámolójában olvashatóak.

PR-ÉS MARKETINGTEVÉKENYSÉG

- **Háromhavi programfüzetünket** országos szinten 120 helyszínen, alkalmanként 20.000 példányban terjesztjük.
- **Pesti Est** magazinnal éves keretszerződést kötöttünk, az év második felében a Fidelio Sűgóban jelentek meg a hirdetéseink
- **Fidelio Média Kft.**-vel közbeszerzési kiírást követően 2011 februárjáig keretszerződést kötöttünk a norvég projekt nyilvánosságának biztosítására.
- A Magyar Állami Népi Együttes előadásaira rendszeresen ajánlottunk fel nyereményjegyeket az **MR3 – Bartók rádió** műsoraiban.
- Folytattuk a sikeres **peronkampányt** az EPA Média Kft.-vel, rendszeresen jelentek meg plakátjain a metró mozgólépcsői melletti felületeken és az aluljárók folyosóin a Magyar Állami Népi Együttes előadásait, bérleteinket és az olyan nagyobb eseményeinkről mint az öt évente megrendezett Élő Népművészet kiállítás.
- Október-novemberben kéthónapos látványos kampányt szerveztünk a Hagyományok Háza Baráti körével együttműködve **Ide nézz a figurára!** címmel. Hat életnagyságú, eredeti népviseletbe öltöztetett bábút – ebből két bábupárt – készítettünk, rövid leírással az adott tájegységről (szokások, néprajzi érdekességek, viselet). A bábukhoz hat olyan híres embert kértünk fel, hogy írja meg nekünk szerinte miért fontos ma a néphagyomány, akik nem a mi területünkön dolgoznak (dr. Béres József, Geszti Péter, Karafiáth Orsolya, Lovasi András, Makovecz Imre és Rúzsa Magdi). A bábukat hat helyszínen lehetett látni Budapesten (Szépművészeti Múzeum, Művészetek Palotája, Csodák Palotája, WestEnd, MOM Bevásárló Központ, Gödör Klub).

- A **Minicards Magyarország Szolgáltató Kft.**-vel angol nyelvű kártyákat gyártattunk a Magyar Állami Népi Együttes előadásainak népszerűsítésére. Az év során a szállodákban, tourinform irodákban, éttermekben megtalálható kártyákból 27.000 db fogyott.
- Programjaink rendszeresen szerepelnek a fontosabb **internetes programoldalakon** (port.hu, fidelio.hu, est.hu, pestimusor.hu).

Az év során megrendezett sajtótájékoztatóink:

- 2010. április 8.: A Magyar Állami Népi Együttes franciaországi és németországi turnéjának bemutatása
- 2010. június. 1.: az újonnan megjelent Lajtha-könyvek könyvbemutatója kapcsán (Erdélyi Zsuzsanna: Kockásfüzet, Solymosi Tari Emőke: Két világ közt)
- 2010. augusztus 12.: Új Pátria első 28 CD-jének bemutatása – Sziget Fesztivál, Hungarikum Falu
- 2010. szeptember. 28.: Álomidő bemutatója alkalmából sajtóreggeli a MüPában
- 2010. október 28.: Élő Népművészet kiállításról a Néprajzi Múzeumban
- 2010. december 6.: A teljes Új Pátria sorozat (50 CD) megjelenése alkalmából sajtótájékoztató a Hagyományok Házában Szöcs Géza kultúráért felelős államtitkár részvételével

Sajtómegjelenések 2010-ben:

Nyomtatott sajtó:

- Réthelyi átadta a Népművészet Mestere díjakat - Magyar Hírlap, 2010. december 16.
- Teljes a bartóki álom - Magyar Nemzet, 2010. december 7.
- Zsiray-Rummer Zoltán: Norvég segítséggel - Magyar Hírlap, 2010. december 07.
- Sentei Anna: Szerethető tradíció - Demokrata, 2010. november 24.
- Vakulya Eszter: Sokan nem is ismerik az igazi népzene - Magyar Nemzet, 2010. november 22.
- Hegyi Zoltán: Lajtha László és az egyenes út szépsége - Magyar Nemzet, 2010. november 22.
- Farkas Adrienne: Népszakadék - Magyar Nemzet, 2010. november 13.
- Klementisz Réka: Mívesre hímzett napok - Magyar Nemzet, 2010. november 05.
- Modern népművészet - Metropol, 2010. november 02.
- Gyenge Enikő: A kockás füzet - Gramofon, 2010. november
- Használható értékek - Magyar Hírlap, 2010. október 30.
- Valaczkay Gabriella: Népi szöttest a lakótelepi konyhába? - Népszabadság, 2010. október 30.
- Nagyváradról érkezik a Tragédia - Magyar Nemzet, 2010. október 28.
- Hiteles és mives tárgykultúránk - Magyar Hírlap, 2010. október 22.
- Kiss Eszter Veronika: A neves festő képregénye - Magyar Nemzet, 2010. október 9.
- Ménes Márta: Innovatív hagyományörzés - Magyar Hírlap, 2010. október 9.
- D. Magyari Imre: Nincs még hozzá kulcs - Magyar Narancs, 2010. október 07.
- Álomidő a palotában - Népszava, 2010. október 6.
- Kiss Eszter Veronika: Ma debütál a Naplegenda folytatása - Magyar Nemzet, 2010. október 6.
- Papp Tímea: Folytassa, MÁNE! - Múpa Magazin, 2010. október
- Markó Róbert: Nem mehetünk el a változó világ mellett - Fidelio.hu, 2010. október 4.
- Klementisz Réka: Parovék folytatják a Naplegendát - Magyar Nemzet, 2010. szeptember 29.
- Jávorszky Béla Szilárd: Fonó Szubjektív: Kelemen László - fono.hu, 2010. szeptember 28.
- Gyenge Enikő: Két világ közt - Gramofon, 2010. szeptember

- Lehotka Ildikó: Lajtha Lászlóról – kétszer - Papiusportál, 2010. augusztus 31.
- Klementisz Réka: A multikultik és a magyar virtus - Magyar Nemzet, 2010. augusztus 14.
- Gulyás J. Attila: Népi faragók Balatonlellén - Magyar Nemzet, 2010. július 6.
- Bárkay Tamás: Hajnalig rózsám, háromezerért - Népszabadság, 2010. július 2.
- Batka Zoltán: Kicsi, olcsó, színes és rusnya a szuvenírpiaclágere - Népszabadság, 2010. július 1.
- Klementisz Réka: Kínában készül a magyar folkbóvli - Magyar Nemzet, 2010. június 14.
- Klementisz Réka: Népzenei tiszta forrás néhány klikkeléssel - Magyar Nemzet, 2010. június 10.
- Ménes Márta: A kockás füzet titkai - Magyar Hírlap, 2010. június 3.
- Kelen Károly: A teljes élmény - Népszabadság, 2010. június 2.
- Bárkay Tamás: Népművészet helyett gépi-népi bővli - Népszabadság, 2010. május 29.
- Borzák Tibor: Csak kérdezem - Útött az utolsó óra? - Szabad Föld, 2010. május 28.
- Bárkay Tamás: Meséljen mesét mesésen! - Népszabadság, 2010. május 6.
- Makrai Sonja: Eldúdolni egy életet - Magyar Nemzet, 2010. április 30.
- Napi: Kulturális örökségeink őrzői - Napi Gazdaság, 2010. április 29.
- Külföldön is sikeres a Magyar Állami Népi Együttes - Várnegyed, 2010. április 23.
- Klementisz Réka: Szelíd színarany szavakkal - Magyar Nemzet, 2010. április 16.
- Dortmundba utazik a Magyar Állami Népi Együttes - Metropol, 2010. április 9.
- László Dóra: Édeskeserű - Heti Válasz, 2010. április 9.
- Klementisz Réka: A magyar folk a francia köztudatban - Magyar Nemzet, 2010. április 9.
- Halász Csilla: „Többen vagyunk, mint valaha” - Heti Válasz, 2010. április 8.
- H. Cs.: Korszerű hagyományt! - Heti Válasz, 2010. április 8.
- Franciaországban vendégszerepel a Magyar Állami Népi Együttes - Várnegyed, 2010. március 26.
- Népzenei szerepek Franciaországban - Magyar Nemzet, 2010. március 18.
- Klementisz Réka: Dúdolva, mint Robinson Crusoe - Magyar Nemzet, 2010. február 25.
- MM: Különleges est Krulik Zoltánnal és Herczku Ágival - Magyar Hírlap, 2010. február 25.
- Klementisz Réka: Angol Erdély - Magyar Nemzet Képeslap, 2010. február 21.
- Stumpf András: Túl az utolsó órán - Heti Válasz, 2010. február 18.
- Egy angol fotográfus Erdélyben - Várnegyed, 2010. február 12.
- Klementisz: Búfelejtő bálók - Magyar Nemzet, 2010. január 29.
- A pusztulás széléről az internetre kerül a magyar folklórarchívum - Múlt-kor, 2010. január 29.
- Értékmentés a Hagyományok Házában - Várnegyed, 2010. január 29.
- Hont Angéla: A Hagyományok Háza-álom - Örökség Magazin, 2010. január
- Klementisz Réka: A képek beszédes emlékezete - Magyar Nemzet, 2010. január 28.
- Ménes Márta: Esztétikai remek a régi Erdélyből - Magyar Hírlap, 2010. január 27.
- F.E.: Angol gyűjtemény Erdélyből - Helyi Téma, 2010. január 27.
- Ménes Márta: Együtt a népzeneért - Magyar Hírlap, 2010. január 21.
- Ménes Márta: Határtalan labirintus - Magyar Hírlap, 2010. január 16.
- Serfőző Melinda: Bábuk a népművészetért - Népszabadság, 2010. január 4.

Televízió és rádió:

- április 8. után: Info Rádió: Mihályi Gábor

- április 18. MTV1 Ma Reggel, Mihályi: Táncfórum, Labirintus (http://videotar.mtv.hu/Videok/2010/04/18/16/Tancforum_2010.aspx)
- május 12., Lánchíd Rádió: Sándor Ildikó
- május 15., Hír TV: Agócs Gergely
- május 18., Lánchíd Rádió: Sebő Ferenc
- május 24., Katolikus Rádió: Délutáni Találkozás c. műsor, Sándor Ildikó
- május 29., Hír TV: Különkiadás, Kelemen László
- június 2., Duna TV: Kikötő Friss c. kult. ajánlóműsor (14.00), (Lajtha könyvek)
- június 3., Lánchíd Rádió: Szabó Zoltán (zsűrizés), Beszprémy Katalin (divatos, használható-e a ma készült népművészeti tárgy)
- június 6., Kossuth Rádió: Népzene határok nélkül c. műsor (13.05), (Galloway könyv)
- június 9., Bartók Rádió: A zenéről, Most jelent meg (18.40), (Lajtha könyvek)
- június 23., Katolikus Rádió: Akvarell c. műsor, Kelemen László (Jövők öröksége)
- június 23. Katolikus Rádió: Délutáni találkozások c. műsor (15.00)
http://katolikusradio.hu/?m_id=4&m_op=viewmusor&id=225021
- június 24., MTV: Nappali c. műsor, Solymosi Tari Emőke (Lajtha könyvek)
- július 2., ATV: Hazai turizmus c. műsor, Ferecz Mária (HH általában)
- július 10. Hír Tv: Különkiadás, Solymosi Tari Emőke (Lajtha Könyvek)
- Július, Info Rádió: Solymosi TARI Emőke (Lajtha Könyvek)
- Július, Katolikus Rádió: Lajtha könyvek
- augusztus 17. MTV, Ma Reggel: Nikola Parov, Kökény Richárd (Naplegenda 100.
http://videotar.mtv.hu/Videok/2010/08/17/11/Naplegenda__az_Allami_Nepi_Egyuttas_100_ik_jubileumi.aspx)
- augusztus 19. Lánchíd Rádió: Pávai (folkgyűjtések,)
- augusztus 21. Lánchíd Rádió: (Új Pátria, sajt. táj)
- augusztus 30. MTV, Nappali: Mihályi (MÁNE, évadkezdés, videón: 1.óra 40 mp-től)
http://videotar.mtv.hu/Videok/2010/08/30/11/Nappali_2010_augusztus_30_.aspx
- szeptember 14. Lánchíd rádió: KÖN-apropóján művházak nyitása új programok felé (de. 11.00, Ferecz Mária)
- szeptember 23., ATV: A ház (Mihályi, Sebő, Pávai, Sándor Ildi, Szabó), 17.00 Hazai turizmus
- szeptember 24. Bartók Rádió: KÖN, HH programok (Serfőző), 07.50
- szeptember 28. MTV1: A ház, programok (Sebő, Serfőző), 10.40, Nappali
- október 4. Duna Tv: Folkbábus flashmob (14.15, Kikötő, perc: 2.30-3.50-ig)
<http://www.dunatv.hu/musor/videotar?vid=663119>
- október 12. Lánchíd rádió: Folkbábus kampány (10.35, Hont Angéla)
- október 30: Duna TV, Kirakat című műsor (Agócs, Új Pátria)
- november 06. Duna Tv: Jövők Öröksége (Etnoklub, Kelemen)
<http://www.dunatv.hu/musor/videotar?vid=672005&pid=891056>
- november 06. Hír Tv (Különkiadás c. műsor, 10.05 h, Beszprémy, Élő népművészet)
- november 14. MTV Aranymetszés: <http://premier.mtv.hu/Rovatok/Aranymetszes.aspx> (perc:15.30-22.30-ig) Élő népművészet
- november 15. MTV Kulturális ajánló (Élő népművészet)
- november 15. MTV (Szalonna) <http://videotar.mtv.hu/Videok/2007/04/13/23/m1.aspx>
- november 16. MTV Pillér című műsora (Agócs, Új Pátria)
- november 20/21. Hír Tv Értékmentés másként c. műsor (Agócs,)
- november 29. Katolikus Rádió (Délutáni találkozás c. műsor, 15 h, Beszprémy, Élő népművészet) http://www.katolikusradio.hu/?m_id=4&m_op=viewmusor&id=238653
- december 06. Kossuth Rádió (20.30, Beszprémy Katalin, Élő népművészet)
- december 10. kossuth rádió (reggel 8 körül, Utolsó óra)

- december 12. kossuth rádió (Vasárnapi újság, 6.00, Kelemen, Új Pátria)
<http://hangtar.radio.hu/kossuth#!#2010-12-12>
- december 14. mtv nappali (Agócs, Új Pátria)
- december 15. duna tv (kikötő friss, Népművészet Mestere díjátadó)
<http://www.dunatv.hu/musor/videotar?vid=681787&pid=886076>
- december 19. Kossuth rádió (esti séta c. műsor, 18-20 h között, Beszprémy K., Sándor I.)
- december 26. ATV (hazai turizmus, 17.00, karácsony, Agócs, Sándor I., Tálás Á.)
- december 27. Kossuth rádió, (180 perc c. műsor, Kelemen, Új Pátria)

2010. ÉVBEN MEGJELENT KIADVÁNYOK ÉS KIADVÁNYFORGALOM

A Táncháztalálkozón 380.750 Ft értékben, a Nemzeti Vágtán 190.000 Ft értékben adtunk el kiadványokat, a decemberi kiadványvásárunkon pedig – a hatalmas akciók ellenére – a bevételünk 459.880 Ft volt. Az egész évi kiadványforgalmunk megközelítette a **10,5 millió** forintot.

Összesen **84.335.237 Ft értékben érkezett kiadvány** a Hagyományok Házába 2010-ben.

Újranyomott kiadványok:

- Bodza Klára – Paksa Katalin: Magyar népi énekiskola I.
- Bodza Klára – Paksa Katalin: Magyar népi énekiskola II.
- Bodza Klára – Vakler Anna: Magyar népi énekiskola III.
- Bodza Klára – Vakler Anna: Magyar népi énekiskola IV.
- Juhász Zoltán: Az utolsó dudás
- Juhász Zoltán: Kukucska Ernő nógrádi dudás és furulyás hagyatéka
- Virágvölgyi Márta: Bogyiszlói népzene. Orsós Kis János
- Salamon Beáta: Magyar népzenei dallamgyűjtemény hegedűtanításhoz
- Herczegh Katalin: Az almabáltól a labdacépig
- Antal László: Néptáncpedagógia
- Benedek Krisztina – Sándor Ildikó (szerk): Útravaló 1. A néphagyomány közvetítésének módszerei az óvodában
- Neuwirth Annamária: Néptáncóra az általános iskolában
- Sándor Ildikó: Tücsökringató
- Éneklőfurulya
- Raffai Judit: A magyar mesemondás hagyományai

Új kiadványok:

- Bodza Klára – Vakler Anna: Magyar népi énekiskola V.
- Erdélyi Zsuzsanna: Kockásfüzet – Úttalan utakon Lajtha Lászlóval
- Pávai István – Tötszegi Tekla: Zene, tánc, hagyomány (Galloway–album)
- Solymosi Tari Emőke: Két világ közt
- Benedek Krisztina – Sándor Ildikó (szerk): Útravaló 2. A néphagyomány közvetítésének módszerei az iskolában.
- Régi szokás szerint. Sándor Ildikó néprajzkutatóval változó ünnepi hagyományainkról beszélget Exterde Tibor.
- Bakonyi Lászlóné – Ónodi Béla: Szili kút szanyi kút – Rábaköz – Helyi hagyományok
- Országos Népművészeti Kiállítás katalógusa (Élő népművészet)
- Szabó Ágnes – Szabó János: Zsiri Mária, hopsza Sári (Palóc kötet)
- Táncház-Népzene 2010 (CD)

A Norvég projektben megjelent kiadványok:

- Borsi Ferenc: A hagyományos citerajáték kezdőknek és haladóknak
- Barvich Iván: Tamburabrácsa
- Sebő Ferenc: Patria Néprajzi Felvételek
- Juhász Zoltán: Székelyföldi furulyaiskola és dallamgyűjtemény
- Új Pátria CD-k (50 db)

A MAGYAR ÁLLAMI NÉPI EGYÜTTES

2010 a túlélés és a várakozás időszak volt. A túlélés megtörtént, hogy milyen áldozatok árán, az egy későbbi számvetés kérdése lesz. Hogy várakozásaink a közeljövőben teljesülnek-e, ebben a pillanatban szintén megválaszolhatatlannak tűnik.

Hosszú évek óta nagyon ránk férne már egy olyan beszámoló, amely a sikerek felsorolása mellett a jövőbe is optimistán tekint.

I. HAZAI MŰSOROK

Tovább folytattuk a tavalyi évben bevezetett *Táncról táncra* szabadbérletet. A bérlet nyújtotta lehetőség segítségével a vásárlók tetszés szerint, az általuk kedvelt műsorokból állíthatták össze a négy előadásból álló csomagot. (A bérletrendszer hosszabb távon azonban vet fel kérdéseket. A Társulat nem képes annyi új bemutatót színre vinni – egyrészt az anyagi források elégtelensége, másrészt az idő és a más irányú feladatok sokasága miatt –, amely a változatos kínálatot biztosítani tudná.)

A *Dél-után* nyugdíjas bérlet eljutott arra a szintre, hogy gyakorlatilag az előadások telt házak előtt zajlódnak. Az előadások során (egy bérletben általában két táncelőadás és egy zenekari koncert szerepel) az Együttes repertoárjával ismerkedhetett meg az idősebb korosztály. Ebben az esetben is komoly gondként merül fel a repertoár folyamatos változásának az igénye, ez azonban a fent említett okok miatt csak részben elégíthető ki.

A Hungaria Koncert Kft. által a székházunkba szervezett előadások teljesítésére a HH ebben az évben is pályázatot hirdetett a legkiválóbb öntevékeny együttesek számára. A cél jelen esetben is kettős volt: egyrészt átvállalni a terheket a Magyar Állami Népi Együttestől, másrészt teret adni, minőségi lehetőséget biztosítani az arra érdemes néptáncgyüttesek számára. A fellépő együtteseket ebben az évadban is a MÁNE zenekara kísérte, míg a technikai kiszolgálást szintén a saját műszakunk végezte.

A személyes aktivitásra is építő *Találkozás a néphagyománnyal* című komplex, iskolásoknak szóló programunknak töretlen a sikere. A táncos és zenés ismeretterjesztő előadások, a hangszerbemutatók, tánc- és játéktanítások saját kultúránkra, gyökereinkre irányítják a gyerekek figyelmét. Ez a könnyed, játékos és interaktív forma nemcsak közelebb hozza a gyerekeket a táncokhoz, zenékhez, viseletekhez, de reményeink szerint ők lesznek a jövő közönsége.

Az év néhány kiemelt eseménye:

A Magyar Concerto című műsorunkkal tisztelegtünk a magyar kultúra jeles ünnepe előtt Miskolcon, a Magyar Kultúra Napja Hét rendezvénysorozat keretében.

Közös előadást tartottunk a Magyar Fesztivál Balettel a Nemzeti Táncszínház szervezésében. Az est célja a bemutatkozás volt a Prima Primissima Díjakat odaítélő szakmai grémium előtt.

A Tánc Világnapja rendezvénysorozaton a Labirintus című előadásunkat mutattuk be a Művészetek Palotája Fesztivál Színházában.

A Magyar Táncművészek Szövetsége díjátadó gáláján – szintén a MŰPA-ban – a Labirintus részleteivel szerepeltünk.

Európa Kulturális Fővárosában: Pécsen az Édeskeserű című produkciónkat láthatta a hazai és a külföldi közönség.

Az Édeskeserű című előadásunkkal szerepeltünk Győrött, a 7. Magyar Táncfesztiválon, hazánk legrangosabb hivatásos együtteseinek fórumán.

Augusztus 20-át Mezőkövesden ünnepelte az Együttes a Táncos magyarok című előadás bemutatásával.

A Margitszigeti Szabadtéri Színpadon tartottuk egy fontos és emblematikus műsorunk, a Naplegenda 10 éves jubileumi díszelőadását.

A 80 éves Timár Sándor, együttesünk volt művészeti vezetője születésnapjára a mester Magyarorszáti táncrend című koreográfiáját újíttottuk fel.

Ebben az évben is szerepeltünk az Operaházban az Álomidő egy részletével a Táncpaletta 2010. / XX. Magyar Sztárgálán.

Az év vége kiemelt eseménye volt a Hagyományok Házában megrendezett Népművészet Mestere díjátadó ünnepség, ahol művészeink nemcsak az Édeskeserű részleteit mutatták be, hanem együtt zenéltek, énekeltek, táncoltak a kiváló mesterekkel.

A 2010. évben az alábbi műsorokat forgalmaztuk:

- Álomidő
- Az örök Kalotaszeg
- Bartók-trilógia I. rész: Kincses Felvidék
- Bartók-trilógia II. rész: Labirintus
- Édeskeserű
- Ismeretterjesztő ifjúsági műsorok
- Magyar Concerto
- Magyar rapszódia
- Naplegenda
- Pannon freskó
- Táncos magyarok
- Verbunkos
- Zenekari koncertek
- Alkalmi válogatott műsorok

Belföldi előadások / Összesen: 128 előadás (111 budapesti, 17 vidéki)

• ÁLOMIDŐ: 5 előadás

Budapest: 5 előadás

Művészetek Palotája Fesztivál Színház – BEMUTATÓ ELŐADÁS	1 ea.
Művészetek Palotája Fesztivál Színház	3 ea.
Operaház – Táncpaletta 2010., XX. Magyar Sztárgála (részlet)	1 ea.

• AZ ÖRÖK KALOTASZEG: 8 előadás

Budapest: 8 előadás:

HH Színházterem – a Hungária Koncert szervezésében	6 ea.
HH Színházterem – <i>Táncról táncra</i> szabadbérlet 2009/2010.	1 ea.
HH Színházterem – <i>Dél-után</i> nyugdíjas bérlet II. félév 1. előadás	1 ea.

• BARTÓK TRILÓGIA I. RÉSZ: KINCSES FELVIDÉK: 8 előadás

Budapest: 8 előadás

HH Színházterem – a Hungária Koncert szervezésében	7 ea.
HH Színházterem – <i>Táncról táncra</i> szabadbérlet 2010/2011.	1 ea.

• **BARTÓK TRILÓGIA II. RÉSZ: LABIRINTUS: 3 előadás**

Budapest: 3 előadás

Művészetek Palotája Fesztivál Színház – Nemzeti Táncszínház bérlet	1 ea.
Művészetek Palotája Fesztivál Színház – Tánc Világnapja rendezvénysor.	1 ea.
Művészetek Palotája Fesztivál Színház – Tánc Világnapja gála	1 ea.

• **ÉDESKESERŰ: 9 előadás**

Budapest: 7 előadás

HH Színházterem – HH szervezés (ifjúsági közönségnek)	1 ea.
HH Színházterem – <i>Dél-után</i> nyugdíjas bérlet I. félév 1. előadás	1 ea.
HH Színházterem – <i>Táncról táncra</i> szabadbérlet 2009/2010	1 ea.
HH Színházterem – <i>Táncról táncra</i> szabadbérlet 2010/2011.	1 ea.
HH Színházterem – Népművészet mestere díjátadó gála	1 ea.
Nemzeti Táncszínház	2 ea.

Vidék: 2 előadás

Pécs – Sétatér Fesztivál	1 ea.
Győr – Nemzeti Színház, 7. Magyar Táncfesztivál	1 ea.

• **ISMERTETTERJESZTŐ IFJÚSÁGI MŰSOROK: 17 előadás**

Budapest: 17 előadás

HH Színházterem – <i>Találkozás a néphagyománnyal</i> program	16 ea.
HH Színházterem – <i>Szárazfának muzsikája</i> népzenei bérlet	1 ea.

• **MAGYAR CONCERTO: 3 előadás**

Budapest: 1 előadás

HH Színházterem – indiai delegációnak zártkörű	1 ea.

Vidék: 2 előadás

Miskolc – Művészetek Háza, a Magyar Kultúra Napja	1 ea.
Kazincbarcika – X. Borsodi Művészeti Fesztivál	1 ea.

• **MAGYAR RAPSZÓDIA: 5 előadás**

Budapest: 4 előadás

HH Színházterem – zártkörű	1 ea.
HH Színházterem – „IX. Kárpát-medencei Magyarok Zenéje” gála	1 ea.
HH Színházterem – <i>Dél-után</i> nyugdíjas bérlet II. félév 3. előadás	1 ea.
HH Színházterem – <i>Táncról táncra</i> szabadbérlet 2010/2011.	1 ea.

Vidék: 1 előadás

Szolnok – Aba-Novák Kult. Kp., XIV. Őszi Szolnoki Művészeti Hetek	1 ea.

• **NAPLEGENDA: 8 előadás**

Budapest: 7 előadás

HH Színházterem – <i>Táncról táncra</i> szabadbérlet 2010/2011.	1 ea.
Művészetek Palotája Fesztivál Színház	4 ea.
Nemzeti Táncszínház – zártkörű	1 ea.
Margitszigeti Szabadtéri Színpad – 10 éves jubileumi előadás	1 ea.

Vidék: 1 előadás

Fertőrákos – Barlangszínház, Soproni Ünnepi Hetek 1 ea.

• **PANNON FRESKÓ: 3 előadás**

Budapest: 1 előadás

HH Színházterem – *Táncról táncra* szabadbérlet 2009/2010 1 ea.

Vidék: 2 előadás

Dunaújváros – Bartók Kamaraszínház és Művészetek Háza 1 ea.

Szentendre – Művészetmalom, Szentendrei Nyár rendezvénysorozat 1 ea.

• **TÁNCOS MAGYAROK: 16 előadás**

Budapest: 9 előadás

HH Színházterem – a Hungária Koncert szervezésében 6 ea.

HH Színházterem – *Táncról táncra* szabadbérlet 2009/2010 1 ea.

Nemzeti Táncszínház – Karmelita Udvar 2 ea.

Vidék: 7 előadás

Kőszeg – Jurisics-vár, Kőszegi Várszínház 2010. / összművészeti fesztivál 1 ea.

Bánk – Vízi színpad, Bánki Nyár rendezvénysorozat 1 ea.

Győr – Vízi színpad, Vaskakas Ünnepi Játékok 1 ea.

Sárvár – Nádasdy-vár, Nyári színházi esték / 30. Nemzetközi folklórnapok 1 ea.

Mezőkövesd – Államalapító Szent István Királyunk Ünnepe rendezvénysorozat 1 ea.

Ács – Városi Sportcsarnok, városi rendezvény 1 ea.

Kapuvár – Rábaközi Művelődési Központ 1 ea.

• **VERBUNKOS: 1 előadás**

Vidék: 1 előadás

Győrújbarát – II. Rákóczi Ferenc Általános Művelődési Központ, Falunap 1 ea.

• **ZENEKARI KONCERTEK: 6 előadás**

Budapest: 6 előadás

HH Színházterem – Erkel Ferenc és kora, zártkörű 1 ea.

HH Színházterem – Szent Benedek iskola ünnepe 1 ea.

HH Színházterem – Rádiókabaré felvétel 1 ea.

HH Színházterem – Liszt F., *Dél-után* nyugdíjas bérlet II. félév 2. előadás 1 ea.

Millenáris Fogadó – Csoki koncertek 2010., interaktív gyermek hangversenysorozat 1 ea.

Néprajzi Múzeum – Élő népművészet, XV. Orsz. Népműv. Kiállítás megnyitó 1 ea.

• **ALKALMI VÁLOGATOTT MŰSOROK: 36 előadás**

Budapest: 35 előadás

HH Színházterem – H. Konc., Folklór műsor: Kincső Tegy. és MÁNE zenekar 4 ea.

HH Színházterem – H. Konc., Folklór műsor: Bihari Tegy. és MÁNE zenekar 8 ea.

HH Színházterem – H. Konc., Folklór műsor: Bem Tegy. és MÁNE zenekar 4 ea.

HH Színházterem – H. Konc., Folklór műsor: Százszorszép Tegy. és MÁNE zenekar 4 ea.

HH Színházterem – H. Konc., Folklór műsor: Szentendre Tegy. és MÁNE zenekar 6 ea.

HH Színházterem – „Dúdoltam én...” sor. Krulik Z., Majorosi M. és MÁNE zenekar 2 ea.

HH Színházterem – Fejezetek a MÁNE történetéből, *Dél-után* nyugd. b. I. félév 2. ea. 1 ea.

HH Színházterem – MMIKL rend., Kárpát-med. Kult. Nap, 125 éves az EMKE 1 ea.

Nemzeti Táncszínház – Pannon freskó, Naplegenda válogatás, zártkörű 2 ea.

Nemzeti Táncszínház – „Kedvenc táncosaim... Tata bemutatja” műsor	1 ea.
HUNGEXPO G pavilon – Erste Bank, zártkörű	1 ea.
Művészetek Palotája BBNH – Gála Timár Sándor 80. születésnapja alkalmából	1 ea.

Vidék: 1 előadás

Szolnok – Aba-Novák Kulturális Kp., Magyar Tánc című produkció	1 ea.

II. KÜLFÖLDI ELŐADÁSOK

A társulat a Magyar rapszódia című produkcióval – a FranceConcert, *Franciaország* egyik legjelentősebb koncertirodájának szervezésében – öt héten keresztül turnézott döntő módon Északnyugat-Franciaország nagyvárosaiban. Az Együttes szinte kivétel nélkül telt házak előtt lépett fel, nagy sikert aratva. Ennek a sikernek egyik eredményeként november 17. és 19. között Lille-ben vendégszerepeltünk, szintén a Magyar rapszódia előadásunkkal. A turné másik eredménye, hogy 2013-ban újra várják az Együttest egy hosszabb turnéra, megerősítve jelenlétünket Európa egyik legfontosabb kulturális piacán.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb kortárs fesztiválját remdezik meg már szinte két évtizede az észak-rajna-vesztfáliai Dortmundban. Az Együttes a dortmundi Operában a Bartók-trilógia II. rész: Labirintus előadással szerepelt. Az itthon is nagy sikert arató előadást a német közönség felállva, hangos ovációval ünnepelte. Az e tárgyban megjelent kritikák is a legmagasabbra értékelték az előadás korszerűségét, eredetiségét, a hagyomány kódolt, de mégis markáns jelenlétét, a bartóki ars-poetica táncnyelven történő megfogalmazását.

Tanznetz.de

„...A Magyar Állami Népi Együttes a Fesztivál megnyitójára világklasszis színvonalon előadott, hagyományos táncokra alapozott kortárs művel érkezett, amelyet Mihályi Gábor és Kovács Gerzson Péter koreografált, és amelynek zenéjét Sárly László szerelte... A Labirintus nem egyszerűen táncos műsor, sokkal inkább komplex táncoratórium. Hol metronomikus pontosságú, monoton, hol hihetetlenül sokoldalú, gyorsan változó ritmusú; száguldó, sodró érzéseivel, gyorsból hirtelen lassuló mozgásvilágával magával ragad, s kísértetiesen karkai jeleneteken, kihagyott tréfákon és haláltánc-szerű tablókon vezet végig.”

(Marieluise Jeitschko)

2010LAB.tv

„A Magyar Állami Népi Együttes (nevének dacára) nem folklórklisékkel teletűzdelt darabot hozott. A több mint negyvenfős társulat (ez luxus!) csodálatos könnyedséggel változtatja a hagyományt és a múltat jelenné. Az előadás minden ízében magyar: sima akár a Balaton vize, földszagú és sallangmentes. A Sárly László nevével fémjelzett muzsika okos keveréke a modern minimálzenének és a hagyományos játékmódnak. A tánc erre rimel, és kiegészíti a muzsikát: hol harmonizál vele, hol ellenpontosza azt, akárcsak az énekhangok. Ez a mű valójában Táncopera, viharos befejezéssel, amelyet 7! perces vastaps kísért.”

(Rolf Dennemann)

A zenekar – két pár táncossal kiegészülve – egy tematikusan válogatott műsort mutatott be Erdély városaiban. Az előadás azonban nemcsak Erkel Ferenc zenei nagysága előtt tisztelgett, hanem a zene és a tánc segítségével mutatta fel azt a csárdás és verbunk hagyományt, mely a kiváló zeneszerzőt is inspirálhatta.

Mexikó ebben az évben ünnepli az ország függetlenségének 200. és a mexikói forradalom 100. évfordulóját. Ennek a kettős évfordulónak a jegyében szinte az egész világ kultúrája és művészete bemutatkozik az országban. Magyarországot a Magyar Állami Népi Együttes és a Duna Művészegyüttes közös társulata képviselte. A két együttes között évtizedes a „barátság”, a közös produkcióknak nagy hagyománya van. A két társulat a Kárpát-medence autentikus néptánca és népzeneje legjavának válogatását mutatta be a mexikói közönségnek.

A Bartók-trilógia külföldi sikerének újabb állomása az olaszországi Trento. A bemutatkozás különlegessége, hogy egy este lesz látható a trilógia első és második része. Erre a megoldásra eddig Magyarországon is csak egyszer került sor. A két rész egymás mellé állítása az olasz közönség számára világossá és egyértelművé teszi az alkotói szándékot. Azt, hogy hogyan lehet eljutni a közösségtől az egyéniig, a bonyolulttól az egyszerűig, a tradicionálistól a kortársig.

Külföldi előadások: Összesen: 41 előadás

• **FRANCIAORSZÁG**

február 28. és április 5. között / 20 város

Magyar rapszódia	24 előadás
november 17–19. / Lille	
Magyar rapszódia	1 előadás

• **NÉMETORSZÁG**

április 11–13. / Dortmund

Labirintus	1 előadás

• **ROMÁNIA**

május 15–20. / ERDÉLY, 5 város:

Csíkszereda, Székelyudvarhely, Barót, Kézdivásárhely, Marosvásárhely

Erkel Ferenc és kora, zenekari koncert	5 előadás

• **MEXIKÓ**

november 17. és december 4. között / 6 város:

Huamuxtitlan, Acapulco, Atoyac de Álvarez, Coatzintla, Poza Rica, Mexico City

Alkalmi válogatott műsor	8 előadás

• **OLASZORSZÁG**

december 17–19. / Trento

Kincses Felvidék
Labirintus

1 előadás
1 előadás

A MÁNE ÖSSZES ELŐADÁSA 2010-ben: 169 előadás

III. ÚJ BEMUTATÓ

ÁLOMIDŐ

A Magyar Állami Népi Együttes 2000 júniusában mutatta be Mihályi Gábor rendező-koreográfus és Nikola Parov zeneszerző Naplegenda című alkotását. A Magyarországon stílussteremtő előadás mára szinte „tánc-ikonná” vált. Dr. Pesovár Ernő Kossuth-díjas néptáncudós értékelése szerint „a színpadi néptáncművészet megkerülhetetlen alkotása” (Hagyomány és korszerűség). Miközben a Naplegenda – mind zenében, mind táncban – a tradícióból nyeri inspirációját, új felfogású komponálási módjával, mai dramaturgiájával, látványos vizualitásával, dinamizmusával igazi XX. század végi alkotás. Orbán Ottó műfaji meghatározása szerint posztmodern „tánckoncert” (Falfirkák, posztmodern), amely azonban nem tagadja meg a műfaj kívánta popularitást sem. A Naplegendát az teszi többek között egyedivé, hogy jó érzéssel egyensúlyoz a látványosság és az intellektus között. Dinamikus, monumentális, lírai és komor hangvétellű tételei látványos térrajzokkal párosulva forrnak szerves egységbe a zenével és a látvánnyal, hozva létre az előadást, amely „varázslatos és hátborzongató” (Fidelio).

A Magyar Állami Népi Együttes 2010. október 6-án mutatta be a Művészetek Palotája Fesztivál Színházában új, Álomidő című produkcióját. Az előadás, miközben szándékoltan a Naplegenda műfaját követi, valamint – az alkotói szándékok szerint – annak minden erényét magába építi, nem folytatása annak. Az Álomidő egy új, önálló produkció, amely azonban természetes módon – új értékeivel, önmaga számára kivívandó érdemeivel – a Naplegenda egy évtizedes sikereire tör.

SZÍNLAP:

Álomidő

Az álom szimbolikus jelentése a történelem hajnala óta ismert. A természeti népek archaikus mítoszaiban az álom maga a valóság, sokszor magasabb rendű az ébrenlétnél. Az Álomidő álmának „rejtett kis ajtóit” azonban nem erre a „ kozmikus őséjszakára” (Jung) nyílnak. Az Álomidő „álomistene” nem a görög mitológia Hüpnosza, az előadás nem freudi lélekelemzés...

Az *Álomidő* a táncoló ember dicsérete. Alkotóinak álmai – vagy annak vélt emlékei – elevenednek meg egy általuk megélt, vagy megéltnek hitt világról, demonstrálva viszonyukat a tradícióhoz, a múlt titkaihoz, a jelen sokszínűségéhez.

Az álomban minden megtörténhet. Az álom varázslat. Átjárót nyit az élet és a halál, a valóság és a fikció között. Az álom elfojtott vágyaink tükre. Az álom: utazás.

Az előadáshoz Nikola Parov komponált új művet, inspirációt merítve a magyar, tágabb értelemben a Kárpát-medencei, valamint a balkáni népzeneből, kitüntetett hangsúlyokat téve keleti rokon népeink zenekultúrájára is. Az *Álomidő* zenéje szándékosan eklektikus: a tradíció mellett magába építi többek között napjaink világzenéjének posztmodernségét is.

A Mihályi Gábor vezette koreográfusok jelenetei, a korszerű néptáncfeldolgozások legjobb példáit követve, nagy hangulatváltásokkal sorjáznak elénk. A táncjelenetek materiája döntő módon a Kárpát-medence folklórából merítkezik, melyből az alkotók a színpad könnyörtelen szabályai szerint válogatnak, sűrítenek, stilizálnak. Az egyes táncokhoz gondolati-érzelmi többlettartalmakat, egyéni asszociációkat rendelnek, hogy ezáltal azok a modern ember érzelmeinek, gondolatainak, egyéni vagy közösségi identitásának kifejezőeszközévé válhassanak.

Zeneszerző:	Nikola Parov
Koreográfusok:	Orza Calin, Gera Anita, Juhász Zsolt, Katona Gábor, Kökény Richárd, Mihályi Gábor
Jelmeztervező:	Szűcs Edit
Látványtervező:	Kovács Gerzson Péter
Animációk:	Karácsonyi Attila
Rendező-koreográfus:	Mihályi Gábor
Közreműködik:	a Magyar Állami Népi Együttes tánckara
Szólót énekel:	Herczku Ágnes

Az előadás a Hagyományok Háza és a Művészetek Palotája közös produkciója.
Támogató: Nemzeti Kulturális Alap

IV. ELŐKÉSZÜLET

1. „60 év” – jubileumi évad

A Magyar Állami Népi Együttes 2011-ben ünnepli alapításának hatvanadik évfordulóját. Az évforduló azonban nemcsak az ünneplés, hanem a számvetés lehetősége is lesz számunkra. Számvetés arról, hogyan és miként tölthette és tölti be már hat évtizede önmaga vállalt szerepét az Együttes. Hogyan és miképpen volt képes küldetését teljesíteni – szinte töretlen magas művészi színvonalon – politikai hullámverések, a társadalom, a kultúra folyamatos változásai közepette. Hogyan volt képes a „hagyomány és korszerűség” mindenkori kötelezőségének eleget tenni.

A tervezett programsorozat a múlt előtti tisztelgés mellett – természetesen ez, hiszen „államis” identitásunkat nemcsak tradicionális kultúránkból, hanem együttesünk múltjából is merítjük – a fő hangsúlyt a jelenre, a jelen eredményeire, a jelen repertoárjára és társulatára helyezi. Mindarra, ami napjaink Magyar Állami Népi Együttesét jelenti.

Az előkészületek – a szellemi és anyagi bázis egy részének biztosítása – az év utolsó negyedének fontos feladatai között szerepeltek.

2. Indiai turné:

Január közepétől a hónap végéig kb. két hétre Indiába készül az Együttes. A turné egyrészt a magyar és az indiai állam közötti kulturális csereegyezmény, másrészt hazánk EU-s elnöksége kapcsán tervezett, hazánkat bemutató – művészet centrikus – programsorozat keretében valósul meg. A turné technikai és pénzügyi háttérének biztosítására az előkészületek elkezdődtek.

3. Egyesült Arab Emírátsok:

2011. február 14. és 21. között a Közel-Keletre készül az Együttes, az ott zajló magyar kulturális hét egyik fontos szereplőjeként. A turnén a terveink szerint a Franciaországban már nagy sikerrel játszott Magyar rapszodiát mutatjuk be. A vendégszereplés a tervek szerint döntő módon szponzorok, az Öböl országaiban érintett vállalatok stb. anyagi támogatásával valósul meg. A konkrét előkészületek már a nyár közepén elindultak.

4. Vendégszereplés Erdélyben:

Ha van kitüntetett fontosságú és szinte missziós feladata a Magyar Állami Népi Együttesnek, az a határon túli magyarság szellemi épülésének, identitásának az erősítése. A valóságos és szimbolikus szálak újraszövése, a meglévők folyamatos erősítése megkerülhetetlen kötelességünk. A tervezett április-májusi turné Erdély nagyvárosainak színházaiban ennek a küldetésnek a bizonyítéka. Hitünk szerint az Édeskeserű bemutatása Erdélyben külön aktualitással is rendelkezik: „válaszkeresés az örök kérdésre, mely Erdélytől függetlenül mindannyiunk számára feltehető: szülőföldünk (múltunk) elhagyása annak elvesztése is egyben? Maradhat-e, és ha igen, mi, hátrahagyott javainkból? Kaphat-e biztatást az identitásában bizonytalanná váló, a kultúrák zűrzavarában tébláboló ember?”

V. TÁRSULATUNK

„A társulat egységes; folyamatos fejlődés és egészséges siker-orientáltság jellemzi. A tánckar technikai tudása, előadói kvalitása folyamatosan javul, a tradicionális táncok mellett más mozgástechnikákat alkalmazó előadásokban is professzionális teljesítményre képes. A szolisták előadástól előadásra kiemelkedő alakításokat nyújtanak. A fiatalok és az idősebbek életkori aránya ideális, lényegi változásra nincs szükség” – írom szinte folyamatosan az adott évi beszámolómban. Természetesen igaz ez erre az évre is, sőt „a tavalyi érények ebben az évben még fokozottabban érvényesültek.”

A tánckar részére többféle tréninget biztosítottunk általános és speciális táncos képességeik növelésére.

A zenekar briliáns megoldásokra képes, megfelelő stílusismeret, jó előadókészség, műfaji sokszínűség és nyitottság jellemzi tagjaik jó részét. Miközben művészi szempontból elismerés illeti őket, problémát jelent a munkarendet sértő események folyamatos előfordulása. Amennyiben a továbbiakban sem érhető el érzékelhető javulás a művész egzisztenciák tekintetében, megfontolandó a zenekari létszám csökkentése vagy munkaidejük átalakítása.

A műszak személyi összetétele megfelelő, de a létszám továbbra is kevés. A rendkívül alacsony fizetések náluk is egzisztenciális nehézséget és megélhetési problémákat jelentenek, ennek ellenére teljesítményük egyenletes.

Nehezen tartható az a helyzet, hogy a művészeti titkár szinte egyedül „viszi” az Együttes sokirányú adminisztrációját. Jó esetben stagnáló fizetések, a megtermelt, de nem kifizethető jutalmak mellett a napi tíz-tizenkét órás munka elvárása nehezen vállalható.

A hiányos létszám miatt a művészeti vezető is olyan plusz adminisztrációs feladatokat kénytelen végezni – segítve a titkári munkát –, amelyek a művészi, alkotó tevékenységtől vonnak el energiákat.

„Évek óta folyamatos probléma a művészek »klubjának«, pihenő helyének hiánya. Miközben tudott, hogy a Hagyományok Háza tevékenységei a helyhiány szorításában vergődnek, mégis megoldást kell találni erre a problémára – még ha átmenetis is –, hiszen a sokszor délelőtt-délután próbáló, a gyakori előadások miatt szinte egész napjukat itt töltő

táncosoknak nincs lehetőségük a pihenésre, a relaxálásra” – írom évek óta. Most is leírom, reménykedve a sikerben.

2010-ben Társulatunk tagjai az alábbi kitüntetésekben és díjakban részesültek:

Magyar József – Magyar Köztársasági Bronz Érdemkereszt

Pál István – Magyar Köztársasági Ezüst Érdemkereszt

XXIV. Zalai Kamaratánc Fesztivál

Ifj. Zsuráfszki Zoltán – táncszínházi kategória: koreográfusi **1. helyezés**

A százhalombattai *Sirítsd meg! Fordítsd meg! Nemzetközi Szólótánc Fesztivál*on **Kulcsár Klára** Sirító Díjat kapott (kísérte Kiss Balázs).

VI. ÖRÖKÖS TAGSÁG

A *Magyar Állami Népi Együttes Örökös Tagja* és a *Magyar Állami Népi Együttes Posztumusz Örökös Tagja* elnevezésű díjakra ebben az évben is a kuratórium tett javaslatot, elismerve az együttesünkben tevékenykedett és tevékenykedő vezetők, művészek, alkotók és egyéb munkatársak magas színvonalú munkáját, elismerve kimagasló teljesítményüket.

A díjakat kapták: Berke Barnabás, Boross Lajos, G. Molnár Ágnes, Kökény Richárd, Oláh Etelka, Timár Sándor, Tóth Annamária.

Posztumusz: Létai Dezső, Sík Ferenc, Zórándi Mária.

VII. MŰVÉSZETI TANÁCS

A Tanács tagjai továbbra is: Antal László, Farkas Zoltán, Felföldi László, Halmos Béla, Melis László, Mucsi János, Varga Zoltán, továbbá Mihályi Gábor művészeti vezető és Sebő Ferenc művészeti igazgató. A feladata ebben az évben is változatlan maradt: segítette az Együttes szakmai munkáját, állást foglalt művészetstratégiai és szakmapolitikai kérdésekben, értékelte munkánkat. A társulat szellemi bázisaként működött.

VIII. MÉDIAKAPCSOLATOK, PR TEVÉKENYSÉG, MENEDZSELÉS

A kommunikáció terén folyamatos az előrelépés. Vonatkozik ez mind az írott sajtóra, mind az elektronikus médiára. Külön kiemelendő a múlt évben elindított metró-kampány, amely ebben az évben már eredeti céljainak megfelelően kiteljesedett. A kampány keretében, a Ház általános tevékenységeinek megismertetésén túl, további hangsúlyokat kapott az Együttes produkcióinak megjelenítése is. Ez az attraktív megjelenés mind színvonalában, mind kreativitásában, lendületes fiatalosságában méltó volt a Hagyományok Házához, valamint az újra és újra megújulni képes Magyar Állami Népi Együtteshez.

A napi- és hetilapok mellett szakmai orgánumok – mint az Ellenfény, a Táncművészet, a Zene-zene-tánc, továbbá internetes megjelenési formák: pl. Tánckritika.hu – ebben az évben is írtak az előadásainkról.

2010-ben az Együttesnek nem volt saját forrása marketing feladatokra. Ennek a sajnálatos helyzetnek az eredményeként a Pannon freskóról készült DVD-t pénzhiány miatt az idén sem

tudtuk kiadni. Továbbra is egy szebb jövő reményében várakozik a Labirintus és az Édeskeserű előadás mastere is.

A tavaly írottak idén is időszerűek maradtak:

„Ebben az évben sem talált meghallgatásra az a kérés hogy az együttesnek legyen saját tármenedzsere, aki a menedzserigazgató munkáját segítve kiemelt feladatként kezelné az Együttes hazai és külföldi megjelenéseit.”

A LAJTHA LÁSZLÓ FOLKLÓRDOKUMENTÁCIÓS KÖZPONT

FDK Tárvezetői Iroda

1. Gyűjteménykezelési feladatok

- Új gyűjtemények befogadása
 - a norvég projekt keretében (Árendás Péter, Nesztor Iván, Kerényi Róbert, Stoller Antal, Lányi György (Téka), Vavrinecz András, Havasréti Pál (Téka), Vizeli Balázs (Téka), Barabás László, Deák Márton, Bárdosi Ildikó, Tötszegi András, Kelemen László, Benczédi Huba, Tímár Sándor, Szánthó Zoltán, Bartha Z. Ágoston).
 - OKM támogatás keretében (Domokos István, Endródi Péter, Agócs Gergely).
 - Oral history és gyűjtemény-feldolgozás (Gyenes Katalin, Halmos Béla).
 - Videó-digitalizálás (Szabó Antal, Koreoart).
 - Főigazgató keretből (Daróczi Ágnes, Halmos Béla, Dénes Zoltán).
 - Gyűjtőktől közvetlenül beérkezett (Stuber György, Sükösd Emese, Horváth Endre).
- Gyűjteményi, felhasználói szerződések megkötése.
- Együttműködési megállapodások kötelezettségvállalásainak teljesítése (Magyar Rádió zrt., Zenetudományi Intézet)
- gyűjtemény gyarapítás az MR Archívumából és a Zenetudományi Intézetből.
- Gyűjtemény-feldolgozás (jelzetelés, szkennelés, ISIS adatbázisba való bevitel).
- Külső digitalizálásra anyag előkészítés (Dénes Zoltán, Szabó Antal).
- Gyűjtőkkel kapcsolattartás (Ágoston András, Stuber György, Fekete Mihály).
- Csatlakoztunk a Zenetudományi Intézet közvetítésével az Europeana Connect nevű EU-s programhoz. (Regisztráció, kapcsolattartás és gyűjtemények kijelölése a feltöltéshez).
- A HH egyéb szervezeti egységei részére VHS-, és audiokazetták digitalizálása, CD-re, DVD-re írása „ad hoc” jelleggel.

A pályázati összegből lehetőségünk nyílt a gyűjteménygyarapításra is, 1633 tételnyi hangfelvételt, 434 tételnyi mozgókép-felvételt és 4377 tételnyi fotót, összesen 6444 tételnyi folklór témájú felvételt sikerült megvásárolni. Törekedtünk régi, sérülékeny, archívumi elhelyezésre eddig nem került, de jól adatolt, feldolgozható állapotban lévő, szakmailag fontos felvételek felkutatására.

2. Előadások, könyvbemutatók, kiállítások

- Népismereti Tudománytár előadásainak megszervezése, lebonyolítása, szerződéskötés, kapcsolattartás az előadókkal (Dr. Paládi-Kovács Attila, Dr. Paczolay Gyula).
Az Archiválási Főosztály részéről (vetítés, videófelvétel-készítés).
- Csoóri Sándor előadásának megszervezése, lebonyolítása.
- A Galloway kiállítás előkészítése, megszervezése és lebonyolítása (nyersanyagbeszerzés, kivitelezés, protokoll feladatok, képek retusálása, előkészítése, tablók nyomtatása, installálása).
- Galloway-kötet adminisztratív és protokoll teendői.
- Lőrinc Bélával készült interjú előkészítése.
- Táncháztanulmány-regisztrációs ügyintézés.

3. Adminisztratív és gazdasági feladatok

- A Tár dolgozóit érintő humán munkafeladatok (fizetés nélküli és megváltozott munkarend kérelmek, szabadságok).
- A norvég projekt keretében felvett katalogizálók felvételiztetésének adminisztratív teendői.
- Szerződéskötés külső partnerekkel (Comm Laude, Szabó Antal, OfficePc, Andocsek Kft).
- Comm Laude teljesítések nyomon követése.
- Közbeszerzési ügyintézés.
- Megrendelések lebonyolítása (Andocsek Kft., Tron Bt., GenProf Computer, Márvány Kft., FEFO Kft., RMD Elektronik Kft., Auchan Aquincum Óbuda Kft.,).
- Bel- és külföldi kiküldetésekkel kapcsolatos adminisztratív feladatok.
- Norvég projekt helyszíni ellenőrzéséhez (végrehajtotta: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség) előkészületek.

ARCHIVÁLÁSI FŐOSZTÁLY

1. Archívumi feldolgozás

Digitalizálás

- **Audióanyag** (audiokazetta, magnószalag, DAT-kazetta, MD)
- Feldolgozott anyag összesen **274 db; 373 óra**
 - **Videóanyag** (videokazetta)
- Feldolgozott anyag összesen **278 db; 251 óra**
 - **Fotó** (állókép: negatív, papírkép és dia)
- Feldolgozott anyag összesen **2030 db**
 - **Kézirat**
- Feldolgozott anyag összesen **2166 oldal**

Összesen: 4748 db; 624 óra feldolgozott anyag

Konvertálás:

- **Fotók, segédmédia 6557** fájl
- **Audió 1540** fájl
- **Video 409** fájl

Összesen 8506 fájl

Katalogizálás

Előkatalogizálás

- **Összesen: 898 óra 38 perc**

Katalogizálás

- Norvég projektben 2698 óra 47 perc
- Norvég Projekten kívül 181 óra 33 perc
- **Összesen 2880 óra 20 perc**

Egyéb feldolgozás

A teaurusz-karbantartás a Folklórarchiváló Rendszerben (fogalmak felvétele; kifejezések hivatkozás-szerkesztése, szerb és román fogalmak fordítása).

2. Fejlesztés

Az elmúlt évben kialakításra került egy új, 10 munkaállomást befogadó, irodai és raktározási célokat ellátó helyiség. A régi gépek cseréjével együtt összesen 15 katalogizáló számítógép, 8 komplett digitalizáló állomás a hozzájuk tartozó digitalizáló eszközökkel együtt, valamint egy 16 TByte kapacitású fájlserver lett összeállítva. Ezenkívül beszereztünk terepmunkához szükséges eszközöket is (laptop, videokamera, hangrögzítő). A számítógépes hálózat fejlesztésének keretében megvalósult az új munkaállomások integrálása és a meglévő hálózat korszerűsítése.

Befejeződött a katalogizálást segítő adatbázis- és médiakezelő szoftver fejlesztése. Az alapjaiban átalakított rendszer képes a párhuzamos felvételek és másolatok megfelelő kezelésére, segédmediák, revival anyagok fogadására, többcélú exportra és importra.

A feldolgozott felvételek hamarosan új internetes felületen, megújult designnal, több nyelven, továbbfejlesztett keresési és megjelenítési funkciókkal lesznek közzétéve a nagyközönség számára.

GYŰJTEMÉNYI FŐOSZTÁLY

ADATOK

1. Könyvtári gyarapodás

- Összes új dokumentum..... **598 db**
 - Könyv **545 kötet**
 - Folyóirat **7 különböző periodika 10 lapszáma**
 - CD **24 db**
 - CD-ROM **1 db**
 - DVD **13 db**
 - DVD-ROM **5 db**

A fenti dokumentumok közül:

- Vásárlás **341 db**
- Ajándék **242 db**
- Csere **6 db**
- Köteles példány **8 db**

2. Könyvtári feldolgozás

Adatbázis-építés

- Analitikus feldolgozás..... **231 db**
 - Új könyvek, sorozatok..... **130 kötet**
 - Folyóiratok, évkönyvek..... **101 kötet és lapszám**
- Lajtha László könyvtárának adatbázisban történő nyilvántartása..... **640 kötet**
- A katalógus kiegészítése, pontosítása **350 rekord**
- Tárgyszavazás **80 rekord**
- Idegen nyelvű dokumentumok címének fordítása..... **50 rekord**
- Az adatbázis bővülése **4550 rekord**
- 2010 végén kereshető tételek száma **71000 rekord**
- Az internetes hangzó adatbázis bővülése:
 - Feldolgozott hangzók (CD, LP, MK) száma **187 db**
 - Feldolgozott tételek száma **3912 db**

Állományvédelem

- Kisebb hibajavítások **60 kötet**

Egyéb könyvtári munkák

- Tóth Margit hagyatékának leltárba vétele **98 dosszié**

- „Hajnali” címmel sugárzott rádióműsorok szerkesztése **150** alkalom
 - 125 x 26,40 perc **3300** perc
 - 25 x 31,40 perc **785** perc
- Szkennelés **600** oldal
- Digitalizálás **3300** perc

3. Médiatári szolgáltatások

Olvasói statisztika

- Regisztrált használó **768** fő
 - Újonnan regisztrált **58** fő
 - Aktív használó **500** fő

Szolgáltatási statisztika

- Kiszolgálások száma **1364**
- Teljesített kérések száma **1800**
 - Könyvtári tájékoztatás **1191** alkalom
 - Adatok, dokumentumok szolgáltatása idegen nyelven **10** alkalom
 - Zenei, táncos szaktájékoztatás **200** alkalom
 - Kézirattári anyagok kérése **18** alkalom
 - Fotótári szolgáltatás **10** alkalom
 - Szolgáltatás a Lajtha-hagyatékból **38** alkalom
 - Zenehallgatás **85** alkalom
 - Videónézés **300** alkalom
 - Hangzóanyagok másolása **2000** perc
 - Videóanyagok másolása **3500** perc
 - Bibliográfia készítése **16** alkalom
 - Telefonos tájékoztatás, e-mail-ben nyújtott segítség kb. **350** alkalom
 - Évfolyam- és szakdolgozatok előkészítéséhez nyújtott segítség... **17** alkalom

4. Könyvtári bevétel

- A könyvtár 2009. évi bevétele (2009. december 10-i állás szerint) **174.498.- Ft**
- Audio-videotári szolgáltatások bevétele **57.278.- Ft**
- Könyvtári szolgáltatások (fénymásolás, szkennelés) bevétele **83.160.- Ft**
- Könyvtári tagdíjakból befolyt bevétel **21.000.- Ft**
- Továbbszámlázott nyersanyag (videokazetta, CD) **9.390.- Ft**
- Postaköltségre fordított összeg **3.670.- Ft**

Egyéb könyvtári munkák

- A 23-as terem átalakításával lehetőségünk nyílt könyvtári állományunk és egyéb anyagaink méltó és használható elhelyezésére. A terem galériáján törzsállományunk folyamatosan beszerzett köteteinek, a Lajtha-hagyaték tárgyainak és bakelitlemez-gyűjteményünknek találtunk helyet.
- Február és március hónap során átrendeztük könyvtárunk állományát, hogy a 23-as teremben rendelkezésünkre álló hely bevonásával gyűjteményünk könnyebben kereshető és használható legyen.
- Február hónap során Erdélyi Zsuzsanna közvetítésével és segítségével birtokunkba került Tóth Margit hagyatékának egy része, mely a Lajtha Lászlóval folytatott gyűjtő- és kutatómunkával kapcsolatos érdekes és értékes dokumentumokat tartalmaz. A **98** dossziéra és iratcsomóra elkülönített hagyatékról tételes feldolgozást készítettünk.

- Új szolgáltatástípust vezettünk be, az Archívumunk fényképgyűjteményére épülő digitális fotószolgáltatást. A kikért képek külön engedély nélkül nem publikálhatók, tervezett felhasználásukról írásos indoklást kérünk.
- Segítséget nyújtottunk a 2010. január 22-én megnyílt, *Zene, tánc, szokás – Egy angol fotográfus szemével* című, Denis Galloway fotóiból készült kiállítás előkészítéséhez és létrehozásához.
- Segítséget nyújtottunk a Galloway-kiállításnak a Táncháztalálkozóra való eljuttatásához.
- Helyszínt biztosítottunk és segítséget nyújtottunk különböző televíziós forgatásokhoz.
- Az idei év során is segítséget nyújtottunk a „Hajnali” címmel sugárzott rádióműsorok készítéséhez, **150** alkalommal.
 - 125 x 26,40 perc **3300** perc
 - 25 x 31,40 perc **785** perc
- Segítséget nyújtottunk a Zenetudományi Intézet és a L'Harmattan Kiadó által kiadott *Az ugrós táncok zenéje* című kötet szerkesztési munkálataihoz.
- Szkennelés:
 - Olvasóknak készített munkák **200** oldal
 - Egyéb munkákhoz kapcsolódóan **400** oldal
- Digitalizálás (esetenként CD-re írással):
 - Népzenei kiadványok hangzó mellékletei: Hangfelvételek néptánc-oktatáshoz: Rábaköz, Galgamente, Kalotaszeg, Dél-Alföld, Szászcsovás, Keleti palóc (Gömör), Bácska, Méhkerék, Kalocsa, Szatmár, Gyimes); Kalotaszegi népzene I-II.; Ördögösfüzesi népzene; Furulyaiskola II-III-IV.; Játék és tánc az iskolában; Játék és tánc az óvodában; Motívumfüzések; Körtánc; Magyar népi énekiskola I-II-III.; Bogyiszlói népzene; Kukucska Ernő nógrádi dudás hagyatéka **3000** perc
 - Régi táncháztalálkozási felvételek **300** perc
- A könyvtártól megrendelt anyagokat számláztuk. Az utánvétes teljesítéssel megrendelt anyagokat postáztuk. Bevételeinket Excel-táblás rendszerben tartottuk nyilván.

Mivel a helyben olvasás könyvtári alapszolgáltatásként ingyenes, ezért beiratkozási díjat nem szedünk, mindenképpen megfontolandó a könyvtári napidíj bevezetésének lehetősége, mely az éves könyvtárhasználati díjnak a fele lenne. Jelenleg ugyanis több olvasónk úgy gondolja, hogy kutatómunkáját a könyvtári beiratkozási díj miatt inkább helyben olvasással oldja meg, fénymásolást nem kér, mert gyűjteményünket terve szerint a tárgyévből csak egy alkalommal fogja használni. Ha lenne a beiratkozási díjnál kisebb összegű napidíjunk, valószínűleg többen meggondolnák ennek kifizetését és fénymásolást is kérnének. Így a könyvtár több bevételhez jutna.

NÉPMŰVÉSZETI MÓDSZERTANI MŰHELY

KÉZMŰVES OSZTÁLY

OKTATÁS

Népi játék és kismesterségek oktatója képzés

- Népi játszóházi foglalkozásvezető képzés

A 2009. szeptemberében kezdett képzés 2010 szeptemberében záróvizsgával zárult. A képzés 5 csoportban zajlott – csoportonként heti egy alkalommal, illetve egy táborral Szigligeten (jún. 25. – júl. 3.).

A tanfolyamon részt vett 77 fő, vizsgát tett 57 fő

2010 szeptemberében új évfolyamot indítottunk 80 fő részvételével. A képzés továbbra is 5 csoportban folyik.

- **OKJ-s szakképzés** (csipkekészítő, gyékény-, szalma-, csuhétárgy-készítő, kosárfonó, népi bőrműves, szőnyegszövő szakmában)

Minden szakmát minimum 2 évig tanítunk, heti egy alkalommal 4 vagy 3 órában.

A hallgatók létszáma a 2009/2010. tanév tavaszi félévében:

- Bőrtárgykészítő I-II. évfolyam: 17 fő
- Szőnyegszövő: I-II. évfolyam: 15 fő
- Gyékény-, csuhé-, szalmatárgy-készítő: I-II. évfolyam: 15 fő
- Csipkekészítő II. évfolyam: 11 fő
- Kosárfonó II. évfolyam: 11 fő

Összesen: 69 fő

A hallgatók létszáma a 2010/2011. tanév őszi félévében:

- csipkekészítő I. évfolyam: 12 fő
- kosárfonó I. évfolyam: 11 fő
- gyékény-, szalma-, csuhétárgy-készítő II. évfolyam: 8 fő
- népi bőrműves I. évfolyam: 9 fő
- népi bőrműves II. évfolyam: 6 fő
- szőnyegszövő I. évfolyam: 15 fő
- szőnyegszövő II. évfolyam: 11 fő

Összesen: 72 fő

Minden évfolyamnak egyhetes **nyári tábort** rendeztünk az év közbeni képzéshez kapcsolódó témában. A táborok időpontja:

- Csipkekészítő: Alsóörs, június 25- 30.
- Gyékény-, szalma-, csuhétárgy-készítő II. évfolyam: Magyarpolány, július 5 – 10.
- Népi bőrműves I. évfolyam: Áta, június 28 – július 4.
- Népi bőrműves II. évfolyam. Áta, július 5-11.
- Szőnyegszövő I. évfolyam: Kalaznó, július 19 – 25.
- Szőnyegszövő II. évfolyam: Kalaznó, július 26 – 31.
- Kosárfonó I. évfolyam: Hévízgyörk, július 19 – 24.
- Kosárfonó: II. évfolyam: Hévízgyörk, július 5 – 11.

- **OKJ-s szakmai szakképesítő vizsgát** rendeztünk a Nemzeti Szakképzési Intézet szervezésében.

Időpontjai: 2010. május 18., 25 (kosárfonó)

2010. szeptember. 6., 9-10. (csipke, gy-sz-cs, bőrműves, szőnyegszövő)
Vizsgálók száma: kosárfonó: 8 fő
csipkekészítő: 6 fő
gyékény-, szalma-, csuhétárgy-készítő: 6 fő
népi bőrműves: 5 fő
szőnyegszövő: 6 fő

Összesen: 31 fő

A szakmai szakképesítő vizsgára való felkészüléshez minden szakmában konzultációkat tartottunk.

- **Művészettörténet előadások** oktatói vizsgára készülők a 2009/2010. tanév folyamán 15 alkalommal, 49 fő részvételével.

- **A Népi játék és kismesterségek oktatója képzés összlétszáma 2010-ben:**

Népi játszóházi foglalkozásvezető képzés – 2010 tavaszi félév: 77 fő

2010 őszi félév: 80 fő

OKJ-s szakképzés – 2010 tavaszi félév: 69 fő

2010 őszi félév: 72 fő

Összesen: 298 fő

Népi ékszerkészítő tanfolyam

A tanfolyam, a pedagógus továbbképzésben akkreditált, 60 órás képzés. Vizsgálóval zárult. Alapítási és indítási száma: OKM-3/135/2008.

Részvevők száma: 15 fő

Megvalósítás időpontja: 2010. február –június

Vizsga: 2010. június 7.

Továbbképző tanfolyamok, mesterkurzusok, szakkörök

Képzők Képzője

A képzést Magyarpolányban rendeztük, augusztus 23–26. között, melyen 19 fő vett részt, akik e képzésben oktatnak az ország egész területén.

Bőrműves előadássorozat

Egész éves előadássorozat, bőrműves alkotók, oktatók, népi iparművészek, iparművészek, a bőrmunkák iránt érdeklődők számára.

2009 októbertől 2010. márciusig 4 alkalom

2010. októbertől 2011. márciusig 4 alkalom

Részvevők száma: kb. 30 fő/ alkalom

Kosaras előadássorozat

Előadássorozatát a vessző, gyékény, szalma, csuhé, sás megmunkálása iránt érdeklődők számára.

2010.januárjától májusig 5 alkalom

Részvevők száma: kb. 30 fő/ alkalom

Hímzőkör

Havonta kétszer megtartott ingyenes szakkör a hímzés iránt érdeklődő kezdő és haladó hímzők részére.

Részvevők száma: 15-20 fő

Vezetője: Beszprémy Katalin

Nemezsakkör

2009 októberétől 2010 áprilisáig. Résztvevők száma: 16 fő

2010. októberétől 2011 májusáig. Résztvevők száma: 21 fő

Vezetője: Jaskó Dorottya

Gyapjűszövő szakkör kezdők részére

10 alkalmas szakkör 2010. februártól júniusig.

Résztvevők száma: 10 fő

Vezetője: Pintér Piroska

Bőrműves továbbképző kurzusok végzett bőrművesek számára

Szintentartó tanfolyam: 2010. februártól májusig, 8 alkalom

Résztvevők száma: 4 fő

Tudásfrissítő tanfolyam: 2009 novemberétől 2010 márciusig, 8 alkalom

Résztvevők száma: 10 fő

Mindkét tanfolyam vezetője: Terényi Gyöngy

Bőrműves szakkör

Kezdők részére indított 6 alkalomból álló szakkör 2010. októbertől decemberig.

Résztvevők száma: 15 fő

Vezetője: Dékány Dóra

EGYÉB PROGRAMOK:

A Hagyományok Háza kézműves képzéseinek bemutatkozása, a Mesterségek Ünnepén

A Mesterségek Ünnepén négy napon keresztül a kézműves képzésen résztvevő hallgatók segítségével mutattuk be a képzést, azon belül pedig a csipkekészítő, gyékény-, szalma-, csuhétárgy-készítő, szőnyegszövő, és kosárfonó mesterséget, valamint a népi játszóházvezető képzést.

Közreműködés a Folklór Osztály által szervezett gyermekprogramokon

Találkozás a néphagyománnyal, Jeles napok, Mesterségünk címere, Gyermek táncház

Az egész év folyamán zajló programokban a kézműves foglalkozások anyagainak előkészítésében és a kézműves műhely biztosításában vettünk részt.

Tá-bor

A HH tábor előkészítése, a gyermek és felnőtt kézműves program kidolgozása, oktatás a táborban.

Somogydöröcske, 2010. július 12-17.

Népművészet Ifjú Mestere pályázat – tárgyi alkotóművészeti kategória

zsűri időpontja: 2010. május 29.

A pályázatra 29 alkotó és 1 alkotópár pályázott idén, mellyel az elmúlt évekből kiindulva elégedettek lehetünk. Az alkotások színvonala megfelel egy országos pályázat színvonalának is. 2010. október 23-án került sor a díjátadásra, ahol 8 tárgyi alkotóművész vehette át díját ünnepélyes keretek között.

Az idén is sikeres kiállítást rendeztünk az ez évi pályamunkákból, amely szeptember közepéig volt megtekinthető kiállítótermünkben.

A zsűri tagjai: Takáts Zoltán: kovács, fémmunkák kategória

Péterfy László: famunkák, játékkészítő és köztéri tárgye gyűttes kategória
Csupor István: fazekas kategória
F. Tóth Mária: vessző és nemez kategória
Borbély Jolán: viseletkészítő, szövő kategória
Bérczes Csilla: népi ékszer kategória
Gombosi Beatrix: mézeskalács, tojás kategória
Torma László: bőrműves kategória

Kiállítás:

Népművészet ifjú mestere kiállítás

Megvalósítás időpontja: 2010. augusztus 19 – szeptember 17.

Kiállítás a népi játék és kismesterségek oktatója tanfolyam hallgatóinak év közben készített munkáiból és a vizsgamunkákból.

Megvalósítás időpontja: 2010. szeptember 24 – november 2.

Országos Népművészeti Kiállítás előkészítése, megszervezése, lebonyolítása.

Helyszín: Néprajzi Múzeum, és a régiós partnerek

Az Élő Népművészet kiállítás a Néprajzi Múzeumban 2010. október 29-én nyílt meg. A kiállításon az elmúlt öt év legkiemelkedőbb kézműves alkotásait mutatjuk be, országos szakági pályázatok díjnyertes munkáit, valamint kifejezetten e pályázatra készített pályaműveket.

A nyár folyamán 7 régióban történt előválogatás, amelyen megközelítően 10 ezer tárgyból választotta ki a zsűri azt a kb. 1700 alkotást, közel 450 alkotó illetve alkotócsoport munkáját, amelyek a Néprajzi Múzeumba felkerültek, s melyeket egy központi szakági bíráló bizottság szeptemberben még egyszer elbírált. A zsűri összesen 25db Gránátalma díjat (pénzjutalommal ez jár), 49 arany, 48 ezüst és 49 bronz oklevelet ítélte oda egyéni alkotók és alkotócsoportok számára.

A programot az NKA Kiemelt és Népművészeti Szakmai Kollégiuma támogatta, a Gránátalma díj forrását a kulturális tárca biztosította. (még nem került átutalásra).

A kiállítás nyitva tartása alatt szakmai előadásokat, játszóházakat, mesterség-bemutatókat valamint Hagyomány – Divat címmel divatbemutatót szerveztünk.

Forrás: mindösszesen: 17.500 e Ft

Munkatársak: Verbőczy Dorottya, Orbán Judit, Soltészné Nagy Györi Mária, Csákányi Zoltán, Virág Edit

FOLKLÓR OSZTÁLY

I. Gyermekek és ifjúsági ismeretterjesztés, oktatás, szabadidő

„Találkozás a néphagyománnyal” – Ismeretterjesztő program 6-14 éveseknek

A nyolc éve nagy sikerrel működő program a minisztériumi támogatásnak köszönhetően megtarthatta a folytonosságát 2010-ben is. A visszatérő budapesti és Budapest környéki iskolákon kívül négy vidéki helyszínről is érkeztek diákok a programra.

A program tematikája változatlan: A Kárpát-medence magyarságának folklórájával és kézműves hagyományaival ismerkednek a gyerekek. A délelőtti első felében a Magyar Állami Népi Együttes közreműködésével zenés-táncos barangolást teszünk. Különböző területekről választott táncpéldákkal szemléltetjük néptánc-hagyományunk és tánc típusaink gazdagságát, történeti vonatkozásait. Az előadás után Fábíán Éva mesemondó közreműködésével népmesét hallgatnak a gyerekek. A nap hátralévő részében gyakorlati foglalkozások következnek: nemezelés, rongybaba-készítés, tánc- és népi játéktanulás, ismerkedés a népi hangszerekkel.

Alkalmak száma ebben az évben: 17
Részvevők száma: 1.600 fő
Bevétel összesen: 1.563.000 Ft

„Szárzának muzsikája”- Népzenei bérlet 2010/2011

A négy előadásból álló bérlet célja, hogy a gyerekek hiteles előadók tolmácsolásában ismerkedjenek zenei anyanyelvünkkel. A bérlet összeállításánál a komplexitásra törekedtünk. A 7-10 éves gyerekek életkori sajátosságainak megfelelően, sokoldalúan, élményszerűen közelítünk a népzenehez, a gyerekek tevékeny bekapcsolódására is építünk. Az előadások alkalmával segítségül hívjuk hagyományos kultúránk más területeit is: a néptáncot, a népmesét, a népszokásokat, kézműveskedést – hangszerkészítést.

2010 őszén a népzenei bérlet ötödik előadássorozata indult el. Az idén a megszokotthoz képest kevesebb bérletet váltottak, ezért az előadások számát csökkentettük. Az egy-egy előadásra jegyet váltók viszont jóval többen voltak, így a produkciók idén is teltházassal közönség előtt zajlottak.

Program:

- Népzenei és hangszerkészítési ismeretterjesztő előadás,
- „Új csillagnak új királya” – népzenei koncert,
- Kézműves foglalkozások

Részvevők száma: 252 fő

Pénzügyi forrás: A program saját bevételből valósul meg.

Bevétel összesen: 497.000 Ft

Figurás néptáncos bérlet

2010-ben részben a kellő nagyságú érdeklődés, részben a pénzügyi (pályázati) forrás hiányában nem indult.

Rendhagyó órák – Hagyományismereti program 11-18 éveseknek

Az Oktatási Minisztérium támogatásának köszönhetően egy régóta tervben lévő programsorozat tartalmi és formai előkészítése, illetve elindítása valósulhatott meg. Rendhagyó órák címmel egy új hagyományismereti programot dolgoztunk ki a 11-18 éves korosztály részére.

A néphagyomány olyan területeivel szeretnénk megismertetni a diákokat, melyek az iskolai tananyagban nem kapnak kellő hangsúlyt, vagy nem is szerepelnek, de ismeretük – meggyőződésünk szerint – nem hiányozhat a felnövekvő generációk alapkultúrájából. Néprajzi ismeretekkel, jóízű adomákkal, olykor hangszeres zenével, énekszöveggel és táncokkal, 45-60 perces, interaktív irodalom-, hon- és népiismereti, történelem-, földrajz-, tánc- és zeneórákat tervezünk. Rendhagyó óráink egyben művészi produkciók is, hiszen a „tananyag átadására” felkért „tanárok” az adott terület (népzene, néptánc, néprajztudomány és egyéb területek) elismert és hiteles szakemberei, művészei. Az „órákat” kihelyezett, iskolai helyszíneken mutatjuk be, az ideális létszám kb. 100 fő.

Az első félévben 12 budapesti, illetve főváros környéki iskolában tartottunk Rendhagyó órákat 12 alkalommal, kb. 1200 gyerek részvételével, térítésmentesen. A program 2 millió forintos minisztériumi támogatásban részesült.

A sorozat témái:

- Rendhagyó irodalomóra: „Új csillagnak új Királya”
- Rendhagyó zeneóra – „Népzene és zenetörténet”
- Rendhagyó tánc- és drámaóra – „Orbán Balázs nyomán”
- Rendhagyó történelemóra – „1848 emlékezete”

Gyerektáncház

Ezt a programunkat 2006 őszén indítottuk újjára. A táncházak ebben az évben is péntekenként 17-18.30-ig zajlottak a Hagyományok Háza közösségi termében. Erre az évre a program látogatottsága nemcsak hogy stabilizálódott, hanem jelentősen meg is nőtt. Idén összesen 29 alkalommal tartottunk gyerektáncházat. Az éves bevétel 653.500 Ft.

Forgószél és Garabonciás hon- és népismereti levelezőverseny

Ezt a két tanulmányi versenyt a 2003-2004-es tanévben hirdettük meg első alkalommal. Sikerességét jelzi, hogy évente mintegy 200 diák vesz részt rajta. Az idei tanévben is körülbelül ennyien versenyeznek, több határainkon túli iskola diákjainak részvételével. Az első forduló feladatlapjainak kijavítása után december elején kiküldtük a második fordulót, és bizakodva várjuk a folytatást.

Komplex ismeretterjesztő foglalkozás óvodásoknak és kisiskolásoknak

A foglalkozások két témakörben („Mesterségünk címere” és „Jeles napok”) előzetes bejelentkezés alapján, délelőttönként zajlottak a Hagyományok Háza közösségi termében, illetve a kézműves műhelyekben, összesen 22 alkalommal. Az idei bevétel: 655.000 Ft.

II. Felnőttképzés, tanfolyamok

Játék és tánc az iskolában – akkreditált továbbképzés pedagógusoknak

2009-ben 28 fő jelentkezett a képzésre, 2010 januárjában 27-en jelentkeztek a vizsgára, mindannyian sikeres záróvizsgát tettek. Az elégedettségi kérdőívek szerint a hallgatók ezen a tanfolyamon is hatékony oktatásban részesültek a korábbi években jól bevált oktatóink révén. Az OKM és Tengertánc pályázaton elnyert támogatás segítségével sikerült megoldani a hallgatók hospitálását a Hagyományok Háza rendszeres gyermektáncházában, valamint a tanfolyam záróvizsgáján élőzenés kíséret biztosítását, majd az ezt követő táncházban hangulatos, mégis tartalmas módszertani összefoglalóval tudtuk újukra bocsátani a résztvevőket.

2010 őszén is nagy érdeklődésnek örvendett a tanfolyam, annak ellenére, hogy az intézmények alkalmazottjainak kötelező képzési támogatását felfüggesztették. Nem lankadt a pedagógusok komoly igénye a tanfolyam anyagként kiválasztott népi játékok, néptánc megismerésére és a tanítás folyamatában való alkalmazására. Az oktatók jól átgondolt, kidolgozott programmal, hatékonyan és élvezetesen adják át a tudást, módszertan a hallgatók megelégedésére. Érezhető a korábbi évek tapasztalata, kiforrott tematika megléte.

Időpont: 2010. szeptember 20. – 2011. január 24.

Tanfolyami hallgatók száma: 28 fő

Tájegységek játék- és táncszempontú ismerete: Karikázók – akkreditált továbbképzés pedagógusoknak

A tavalyihoz hasonló érdeklődés fogadta a „Karikázók” témában a tanfolyamot, melyre 12 fő jelentkezett. Négy vidék karikázóival és játékaival ismerkedtek a hallgatók az adott területeket jól ismerő oktatók segítségével. A gyakorlati órák komoly elméleti képzéssel egészültek ki, neves szakemberek közreműködésével. A tanfolyam végén 10 fő jelentkezett vizsgára, amit sikeresen teljesítettek is.

Időpont: 2010. február 15. – május 17.

Tanfolyami hallgatók száma: 12 fő

A Kárpát-medence táncos öröksége – akkreditált továbbképzés néptáncpedagógusoknak.

A 2009-es évtől lehetőséget biztosítunk a hallgatóknak, hogy maguk válogathassák össze a táncokat a képzések sorából, amennyiben nem egy év alatt kívánják tanúsítványt szerezni. Ebben az esetben két év alatt nyolc táncból négyet kiválaszthatnak, azaz a tanúsítvány megszerzésének a feltétele a négy képzésen való kötelező részvétel. Ezzel a lehetőséggel többen is éltek, mert az alkalmi látogatókkal nyilvántartott létszámból (26 fő) 15-en jelentkeztek tanfolyami hallgatóként, akik közül 8-an kívántak vizsgát tenni 2010 májusában és sikeresen vizsgáztak. A kurzus november, január, február és április hónapokban zajlott, a gyakorlati táncoktatás ez esetben is a táncanyaghoz kapcsolódó elméleti előadásokkal bővült ki. A hallgatók vizsgára való felkészülését több módon, digitális módszertani anyag összeállításával, módszertani és gyakorlati összefoglaló konzultációval és élőzenés gyakorlati lehetőséggel segítettük.

Sikerként könyvelhetjük el, hogy idén ősszel az előző tanfolyamról 7 fő jelentkezett ismét. Bár a tanfolyam látogatottsága nem nőtt, de az alkalmi látogatókkal együtt 15 és 20 fő között mozog a csoportlétszám, ami elegendőnek mondható. Az idei kurzus szeptemberi és novemberi alkalmait januárban, illetve márciusban követi még két foglalkozás.

2009-2010-es tanév: 2009. november 27. – 2010. május 15.

Tanfolyami hallgatók száma: 15 fő

2010-2011-es tanév: 2010. szeptember 25. – 2011. május 7.

Tanfolyami hallgatók száma: 12 fő

Népmese tanfolyam

A tanfolyam 2010/2011-es tanév őszén elengedő jelentkező hiányában nem indult. Meghosszabbított jelentkezési határidővel remélhetőleg 2011 januárjában sikerül elindítani. 2010. december elején az őszi jelentkezők szinte kivétel nélkül mindegyike megerősítette jelentkezési szándékát, és hozzájuk azóta új jelentkezők is csatlakoztak.

Magyar népi ének tanfolyam

A tanfolyam célja a magyar népdal stílusos énekléséhez szükséges ismeretek, illetve jártasságok megalapozása, megszilárdítása; elméleti és gyakorlati felkészítés ezek hiteles és értő továbbadására. Célcsoportja: általános és középiskolai (elsősorban, de nem kizárólag ének-zene szakos) pedagógusok, művészeti iskolában tanító zenetanárok, valamint óvopedagógusok. A hatodik tanfolyam 2009 novemberében indult, és keddi napokon zajlott 16 és 19 óra között a Hagyományok Háza közösségi termében. Idén is kibővített, 10 fős oktatói gárdával dolgozunk, hogy a Bodza Klára–Fábián Éva páros mellett lehetőséget kaphassanak olyan fiatal kollégáik is, akik kifejezetten egy-egy terület énekes kultúrájával foglalkoznak. A vizsga 2010. március végén rendben lezajlott, 14 hallgató teljesítette sikeresen a követelményeket.

A hetedik tanfolyam 2010. októberében kezdődött, 22 fős létszámmal zajlik.

Az Éneklő furulya c. tanfolyam

Egy újabb sikeres pályázatnak köszönhetően 2009 novemberétől biztos anyagi háttérrel indult el a képzés. Az eredeti két oktató modell viszont így sem bírta el a költségvetés, Dóra Áron egyedül vitte a tanfolyamot. Az érdeklődés enyhén növekvőnek mondható, 9 állandó hallgatónk volt. A tanfolyam keddenként zajlott 16 és 19 óra között – a hallgatói visszajelzések alapján nem túl szerencsés szükségmegoldásként – a Hagyományok Háza bőrös műhelyében. A vizsga 2010. március végén rendben lezajlott, 8 hallgató teljesítette sikeresen a követelményeket.

A harmadik tanfolyam 2010 októberében némi hezitálás után indult, ugyanis nagyon kevés jelentkező volt, 5 fő jár. Anyagilag kivitelezhető, de az akkreditáció lejárta után valószínűleg nem érdemes folytatni.

„Ahol a madár se jár...” – Mesemondó baráti kör

Havonta egyszer, idén összesen 4 alkalommal (a 2009/2010-es tanév őszi félévének folytatásaként) január-április hónapokban, mesemondó estet szerveztünk a Mesetanfolyam hallgatóinak közreműködésével. Azokat a régi közösségi alkalmakat szerették volna felidézni, ahol a falu jó szavú öregjei mesemondással szórakoztatták az összegyűlteket. A programon alkalmanként 20-45 fő érdeklődő vett részt. Olyan jeles mesemondókat is meghívtunk, mint Fábrián Éva és Berecz András.

Mese-ház, rendhagyó mese-est

2010. december 17-én megszervezett nyitott programunkra egykori és leendő tanfolyami hallgatóinkat és minden érdeklődőt vártunk, akik szeretik és fontosnak tartják a népmeséket. A rendhagyó alkalom vendége Körömi Gábor drámapedagógus, aki Sándor Ildikóval együtt a megjelenteket a „Meseház” elnevezésű foglalkozás műhelytitkaiba avatta be az Árgyélus és Tündér Ilona meséjén keresztül. Ezt követően korábbi tanfolyami hallgatóinkkal rövid beszélgetést terveztünk, ahol megoszthatták velünk élményeiket, népmesetanfolyamról szerzett tapasztalataikat. Az est célja az volt, hogy felhívjuk az érdeklődők figyelmét a januártól induló tanfolyamunkra, melyre már december elején 17 fő adta le jelentkezését, megerősítvén az addig összegyűlt csoportlétszámot.

Akkreditációk

A korábban végzett hallgatók felvetése és Agócs Gergely ötlete nyomán terveztünk egy emelt szintű, a Magyar népi ének tanfolyamra épülő mesterkurzust indítani. Jelenleg az akkreditációs anyag kidolgozása folyik.

2010-ben az Oktatási Hivatalnál sikeresen újra akkreditáltattuk a „Tájégségek játék- és táncszempontú ismerete”, valamint a „Játék és tánc az iskolában” tanfolyami dokumentációit is.

Magyar Pedagógiai Társaság Hagyományismereti szakosztálya

A szakosztály tagjai a tanév során havonként 1 alkalommal tartják szakmai programjaikat. Az idei évben néptánc és népi játékok tanulása mellett a játék- és táncmódszertan, valamint szokásdalok tanulása, népmese improvizálás-dramatizálás volt a téma. Alkalmanként 25-30 résztvevő, tavasszal 4, ősszel 3 alkalom.

III. Konferencia, szakmai rendezvények, pályázatok

Táncvásár

2010-ben ismét sikeresen pályáztunk és 300 ezer forintot támogatást nyertünk az NKA-nál a Táncvásár megrendezésére. Az egész napos rendezvényen ebben az évben a forgós és forgatós karakterű táncokat helyeztük előtérbe, melyek a magyar néptánc kincs nagy és rendkívül változatos csoportját alkotják, így minden korosztály oktatásában jelen vannak. A pedagógusok komoly felelőssége, hogy a korosztályoknak megfelelő anyagot és szintet differenciáltan és élményszerűen alkalmazzák az oktatás során. A céltudatos tervezéshez kívántunk segítséget nyújtani a Táncvásár programjával, mely megvalósítását a tanévkezdés tervezési időszakára tűztük ki. A program a hatékony módszerek és ötletek bemutatását, műhelymunkákon való kipróbálását és az azonnali konzultáció lehetőségét biztosította a

résztevők számára. A rendezvényen való közreműködésre neves, szakmájukban sikeres pedagógusokat és oktatókat kértünk fel, hogy gyakorlati módszertani bemutatókkal, előadásokkal, beszélgetésekkel, tapasztalatok megosztásával segítsék az érdeklődő kollégákat munkájukban, ötleteket adva az oktatás során felmerülő nehézségek megoldására, az előkészítés szakszerű lebonyolítására és a táncot kiegészítő játékos, énekes, zenei tudás összehangolására.

Figyelembe véve a kollégák tavalyi kérését, idén szombatra tűztük ki a Táncvásár napját, de ennek ellenére a látogatók létszáma idén se érte el a tervezett 70 főt. A tavalyi létszámhoz hasonlóan 45 fő fizető és még körülbelül egy tucat érdeklődő kolléga, összességében kb. hatvanan vettek részt a rendezvényen. Ennek ellenére a konferencia mégis országos érdeklődésre tett szert, mert a résztvevők kétharmada vidékről érkezett és egész nap részt vett az előadásokon. Az előadások és műhelymunkák színvonala és sokszínűsége ismét a vártnak megfelelő volt, ezt a nap folyamán és később is több résztvevő meglegedettséggel jelezte felénk, igazi szakmai feltöltődésnek minősítették a módszertani napot. Az előadások sok tekintetben egymáshoz is kapcsolódtak, az előadók gyakran megerősítették egymást gondolataikkal. A Hagyományok Háza többi közreműködő osztálya is segítőkészen támogatta munkánkat, a sok kis részfeladat így ismét színvonalas egészé állt össze. A nap mind az előadók, közreműködők, mind a résztvevők részéről jó hangulatban telt.

Almárium – népzenei és néptáncos értékeink előadásorozat

A Hagyományok Háza 2010-ben programjait a tavaszi évadban az „Almárium” sorozattal újította meg, amelyben olyan mintáértékű együttesek mutatkoznak be a közönségnek, akik hagyományörző csoportokkal, mesterekkel tartanak fenn szakmai kapcsolatot, velük közös munkát folytatnak, közös fellépéseket szerveznek. Sorozatindító előadásként márciusban nógrádi, áprilisban somogyi amatőr néptáncgyüttesek hagyományéltető munkája került színpadra. A műsorok két részében beszélgetéssel egybe kötött zenei és táncos produkció került a színpadra a mesterek és tanítványok szakmai és személyes kötődésének interpretálásával, valamint a két amatőr együttes táncos bemutatója, amit az elődök tudása inspirált. Az előadások között beszélgetés keretében, amit az Almárium házigazdája, Agócs Gergely vezetett, a közönség megismerkedhetett a térség hagyományörző mestereivel is.

Míg az első, bevezető előadás látogatottsága megfelelőnek volt mondható (közel 150 fős nézőszám, félházas nézettség), az áprilisi előadásra alig ötven érdeklődő gyűlt be. Ez az érdektelenség a jó időnek, valamint több párhuzamos néptáncos rendezvénynek tudható be. A körültekintő szervezőmunkát megnehezítette, hogy a pályázati kiírás elszámolási határideje az előkészületi munkát, közönségszervezést és a lebonyolítást nagyon rövid időre szűkítette. Eredményként könyveljük el azonban, hogy a Martin György Néptáncszövetség honlapján megjelenő felhívásunkra nyolc együttes jelentkezett közreműködő szándékkal 3-4 hónap alatt. A jelentkezők így két színházi évad előadásorozatának anyagát biztosítják.

A sorozat őszi folytatásaként 2010. november 16-án a 10 éves kolozsvári amatőr néptáncscsoport, az Ördögtérgye Néptáncgyüttes előadása került színpadra. Szilágyságból és Biharból hoztak magukkal adatközlő vendégeket. A folytatás sokkal nagyobb érdeklődésre tett szert, mivel közel 220 fő nézte meg az előadást. Ebben talán a műsort követő táncház is közre játszott, amit rendszeressé kívánunk tenni a sorozat további részeinél, mely lehetőséget biztosít a közvetlen kapcsolatfelvételre, ismerkedésre. Célunk az is, hogy a sorozat egyben az amatőr együttesek szakmai párbeszédének színterévé is váljon, az együttesek, táncosok, zenészek személyesen megismerkedhessenek egymással, az adatközlőkkel, beszámolhassanak tapasztalataikról, sikereikről, nehézségeikről is.

Amatőr együttesek bevonása a MÁNE helyettesítésbe

A Főigazgatóság kérésére 2010-ben ismét szakmai segítséget nyújtottunk a MÁNE helyettesítés biztosításához az amatőr együttesek pályázásában, ill. benyújtott műsorok

elbírálásában, valamint az ügyeletben. A felkért hat együttesből ötnek a műsorát néptáncos szakelőadónk meg is tekintette, a tapasztalatokat a Főigazgatóság dolgozóival megosztotta, ezeket a jövő évi tervezésben ígéretük szerint figyelembe is veszik.

Heti programajánló péntekenként az MR1 Kossuth Rádió 180 perc című reggeli műsora számára. Másfél éve készítjük az adásokat, a hírek szerepelnek a közrádió népzenei honlapján is. A szerződés év végéig szól, egyelőre nem tudni, lesz-e folytatás. A megszokott műsoron felül a HH és a Néprajzi Múzeum „Élő Népművészet” kiállításához kapcsolódóan. 6 db, egyenként 30 másodperces reklámot, illetve egy 10 perces PR-interjút is készítettünk a HH stúdiójában a Gazdasági Rádióban történő közlés céljából.

Lélekvirágok – Bodza Klára életútja

Az előadás apropója a Németh László-, Életfa-, valamint Eötvös József-díjjal kitüntetett népdalénekes, népzene-pedagógus 40 éves pályáját összegző DVD-jének megjelenése. Az ünnepi esten az archív és új felvételekből szerkesztett filmbejátszások mellett a művésztanár régi és mai tanítványaival, zenész barátaival idézte fel az elmúlt négy évtizedet. Mohácsy Albert szervezőként és zenészként vett részt a programban.

Balogh Béla emlékműsor

A kiváló táncos halálának 15. évfordulóján a 2010. november 9-én, a Hagyományok Házában szervezett emlékműsorban Mohácsy Albert zenészként vett részt.

XXIX. Országos Táncháztalálkozó és Kirakodóvásár

A népzeneiskolások – az idén is két napos – „Tágasságot nekünk is!” címet viselő koncertfolyamának szerkesztése (Mohácsy Albert). 38 iskola, közel 1.000 résztvevő, 16 óra műsoridő... A Táncháztalálkozó második napján sorra kerülő „Aprók tánca” egész napos programrész szerkesztése, műsorvezetése, valamint az évek óta rendszeresen zajló szociológiai felmérés szakmai irányítása (Sándor Ildikó).

„A Népművészet Ifjú Mestere” pályázat – népzene, népdal kategória

A NKÖM megbízásából kapott feladatként zajlott a pályázat meghirdetése (február), a pályázatok befogadása (március-április), zsűriztetése (május), a nyilvános színpadi bemutatók lebonyolítása, a beszámolók összeállítása és a felterjesztések közzlése a minisztériummal (június). Az idén tízen pályáztak zenei, illetve tizenegyen néptánc kategóriában. A dolgozatok jó színvonalának köszönhetően tizenkilenc jelentkező részt vehetett a színpadi megmérettetésen. A kitüntető címre három zenei és négy táncos pályázót javasolt a zsűri.

Az „50 órás” stúdióidő-pályázat lebonyolítása

A Hagyományok Háza tánc házi zenekarok, szólisták részére évente meghirdetett pályázatának keretében évente három formáció kap lehetőséget, hogy nyilvános megjelentetésre szánt népzenei anyagát az intézmény hangstúdiójában legfeljebb 50 órában rögzítse. 2010-ben összesen egy pályázat érkezett.

HH tábor

A HH Népművészeti Módszertani Műhelye 2010 júliusában negyedszer rendezett komplex népművészeti tábort, melyben az osztály szinte valamennyi munkatársa részt vett oktatóként, foglalkozásvezetőként vagy éppen muzsikusként. A táborban idén is részt vettek a Forgószél és Garabonciás hon- és népismereti vetélkedőn eredményesen szerepelt 12-17 éves diákok is. A Folklór Osztály gondjaira kb. 50 gyermek volt bízva.

„Táncház – Népzene 2010” CD

Az azonos című pályázat nyerteseivel készített válogatáslemez a XXIX. Országos Táncháztalálkozó és Kirakodóvásárra (2010. március 26.) jelent meg. Az örvendetesen nagy számú 76 (hetvenhat) pályázatból a háromtagú szakmai zsűri tizenkilencet talált érdemesnek a kiadványon szereplésre. A lemez rövid időn belül nyolcadik helyre került a Hangvető terjesztői hálózatának TOP 10-es listáján, olyan előadók közé, mint a Csík zenekar, Szalóki Ági vagy Palya Bea...

Nyílt nap pedagógusok számára a Hagyományok Házában – 2010. április 15.

Regisztrációs adataink szerint valamivel több mint 90 fő vett részt a programon. Ezzel a rendezvénnyel a meglévő kapcsolataink mellett újabb intézményekhez (óvodák, iskolák, művészeti iskola, ill. táncegyüttes) és első alkalommal jövő személyekhez is eljutottunk, bővíteni tudtuk kapcsolati hálónkat. Az újonnan bevontak aránya a teljes közönség 1/3-ra becsülhető.

A résztvevők jól fogadták az újszerű kísérletet, a programokon való saját élményű részvételt, különösen a megújult „Találkozás a néphagyománnyal” program okozott nagy élményt, valamint a tanfolyami oktatókkal való személyes találkozás lehetősége. Az alapszerkezet és a program módszertana jól bevált. A különböző programrészek hatékonyan és sikerrel kommunikálták a Hagyományok Háza alapküldetését, szerepvállalását.

Hospitálási lehetőség tanfolyami hallgatóink számára

Tanfolyami hallgatóink számára rendszeres gyakorlási, hospitálási lehetőséget biztosítunk gyerekprogramjainkon, a gyermektáncházban, a komplex ismeretterjesztő foglalkozásokon, óvodákban és általános iskolákban, ill. a Marczibányi téri Művelődési Központban.

Pályázatírás

TEMPUS tanulási kapcsolatok pályázat

TÁMOP pályázat

IV. Kiadványok

Március végén a Táncháztalálkozóra a következők jelentek meg: Galga menti vonósbandák, Táncház-Népzene 2010.

Az utánnnyomások helyzetére a tavaly év végén érkezett minisztériumi plusz forrás jelentett átmeneti megoldást. Ebből május végéig a következő kiadványainkat sikerült megjelentetni: *Tücsökringató, Útravaló 1., Magyar Népi Énekiskola I-V., Éneklő furulya, Az utolsó dudás, Kukucska Ernő, Bogyiszlói népzene, Magyar népzenei dallamgyűjtemény hegedűsöknek.* Mivel a támogatás csak könyvkiadásra szólt, rögtön felmerült a következő probléma, hiszen a fent említett kiadványok nagy része hangzó melléklet nélkül nem él meg. Feladat: találni kb. 3 millió (!) Ft-ot a CD-k kiadására. Alternatíva: kis szériás gyártás, amelyhez az információkat beszereztük, de pénz ugyanúgy kellene rá – igaz, kisebb nagyságrendben...

További, év közben megjelent új kiadványok:

Szabó Ágnes – Szabó János: Zsíri, Mári, hoppsza, Sári. Kazári játékok és táncok tanítása. Helyi hagyományok sorozat.

Útravaló 2. A néphagyomány közvetítésének módszerei az iskolában. (Tanulmánykötet.) szerk. Benedek Krisztina – Sándor Ildikó

„Régi szokás szerint...” Rádiós beszélgetések változó ünnepi hagyományainkról.

A norvég alaptól kapott támogatásból finanszírozott kiadványok közül a számunkra érdekesebbek (Koboziskola, Furulyaiskola, Citeraiskola, A tamburabrácsa) decemberre jelentek meg.

Előkészületben a „Mesterségünk címere” és a „Jeles napok” c. munkafüzet.

A „Kárpát-medence táncos öröksége” sorozatcímet viselő, DVD formában megjelenő oktatási segédanyag az ötödik részének anyagát januárban kezdtük el előkészíteni. Ez az anyag a Hajdúság táncainak és játékainak oktatásának gyakorlatát és módszertanát dolgozza fel. Mint a korábbi DVD-k, a néptánc gyakorlati oktatásán túl ez a módszertani anyag is tartalmaz a tájegység néprajzával, táncéletével, népzenejével és viseletével kapcsolatos tanulmányokat. Az előkészítés lezajlott, az anyag kiadásra (pénzügyi forrásra) vár.

V. Egyebek

Az osztály munkatársai a fentiekén kívül számos, a munkatervben eredetileg nem szerepelt feladatot láttak el, néhány példa a teljesség igénye nélkül:

Folyamatos szaktanácsadás, oktatás

Hazai és határon túli pedagógusképzések, alapítványi és iskolai, óvodai tanfolyamok és táborok.

Szakmai rendezvényeken való részvétel és kapcsolattartás hagyományörzőkkel, szakmai civil szervezetekkel, a különböző népművészeti műfajok hazai és határon túli amatőr és hivatásos művelőivel.

Zsűrizés

Országos jelentőségű pályázatok kiírásának megfogalmazása, a szakmai zsűrik kiválasztása, pályaművek elbírálása.

MAGYAR NÉPI IPARMŰVÉSZETI OSZTÁLY

Országos pályázatok és kiállítások

Az id. Kapoli Antal emlékére rendezett XXIX. Országos Faragópályázat

Somogy megye 1957 óta ad helyet a faragók legrangosabb országos megmérettetésének. E pályázat célja a magyar népi faragóművészet hagyományainak felhasználásával és továbbfejlesztésével, a mai ízlésnek megfelelő, kiemelkedő színvonalú népi iparművészeti tárgyak készítése. A háromévente megrendezésre kerülő nyilvános pályázaton idén is minden faragó olyan alkotásokkal vehetett részt, melyek még nem szerepeltek népi iparművészeti zsűrizésen.

2010. május 19-én a balatonlellel Városi Művelődési Házban (8638 Balatonlelle, Kossuth u. 2.) megtörtént a pályázat zsűrizése.

A zsűri tagjai:

dr. Bánszky Pál, művészettörténész
Széll János, ethnográfus, oktató
Mónus Béla, népi iparművész

A NIO részéről jelen voltak:

Soltészné Nagy-Győri Mária
Szabó Zoltán (NIO osztályvezető)
Csákányi Zoltán (témafelelős)

Városi Művelődési Ház és Könyvtár részéről jelen volt: Gombos Emil (igazgató)

2010-ben 65 alkotó 262 tárggyal pályázott, melyből a szakértőkből álló szigorú zsűri döntése alapján 60-an mutatkozhatnak be legszebb tárgyaikkal a balatonlelle Városi Művelődési Ház kiállítótermében. (A tervek szerint a kiállítás 2010. augusztus 25-ig tartott nyitva.)

2010-ben a Pályázat és a kiállítás támogatói: a *Nemzeti Kulturális Alap*, az *Oktatási és Kulturális Minisztérium*, a *Somogy Megyei Közgyűlés*, *Balatonlelle Város Önkormányzata* valamint a *Kontakt Tourist Utazási Iroda – Balatonlelle* voltak. A kiállítás rendezői: *Hagyományok Háza, Budapest* és a *Városi Művelődési Ház és Könyvtár, Balatonlelle*.

A zsűri a pályázatra beérkezett tárgyak közül 71 darabot értékelt a legmagasabb „A” kategóriás elismeréssel (27 %), 89 darabot „B” kategóriába sorolt (34 %), mely kategóriába is csak igen magas színvonalon elkészített tárgyak kerülhetnek. 17 tárgy „Ajándéktárgy” besorolást ért el (7 %), és 85 tárgy került elutasításra (32 %).

XXVI. Kis Jankó Bori Országos Hímzőpályázat és Kiállítás

Mezőkövesd, 2010. július 2-től szeptember 12-ig

A Kis Jankó Boriról, a híres matyó „íróasszonyról” elnevezett Országos Hímzőpályázat a legrégebbi a hímzők országos megmérettetései között, 1963-ban került rá először sor. Idén 26. alkalommal hirdettük meg a pályázatot. A célkitűzés most is az volt, mint a korábbi években: „a magyar népi hímzések és viseletek hagyományainak megőrzése és továbbfejlesztése, a régebbi, kevésbé ismert stílusok felkutatása és feldolgozása, továbbá olyan népi iparművészeti hímzések készítése, amelyek mind művészi, mind használati érték szempontjából megfelelnek a mai kor követelményeinek.”

Míg 1996-ban a XXI. pályázaton a korábbi évtizedek nagy számban jelen levő pályamunkái után már csak 82 alkotó 283 hímzésével számolhattunk, addig 1999 óta ez már az 5. pályázat, ahol több mint százan pályáztak, több száz munkával.

Ezt a nagyszámú pályamunkát a következő zsűri bírálta el: Borbély Jolán etnográfus, Szathmári Ibolya etnográfus, Schwalm Edit etnográfus, Varga Marianna etnográfus és Viszóczyk Ilona etnográfus.

A mostani, XXVI. pályázatra 100 benyújtó 317 alkotással jelentkezett (ám a darabszám még több, hiszen a munkák között sok garnitúra is található). Ebből a Bíráló Bizottság 227 tételt fogadott el, ami a pályamunkák 72 %-a, 79 pályázat kapott „B” kategóriás zsűriszámot és a kiemelt, ún. „A” kategóriás minősítéssel 147 alkotást jutalmazott a Bíráló Bizottság. A zsűri egyöntetű véleményét, miszerint a pályázat színvonala igen magas volt és jól reprezentálta a magyar hímzések stílusbeli sokszínűségét, gazdagságát, valamint technikai változatosságát. A kiemelt alkotások, az „Élő Népművészet” országos pályázatra Budapestre kerültek fel.

A pályázatból készült kiállítás 2010. július 2-től szeptember 12-ig tartott nyitva a mezőkövesdi Matyó Múzeumban és szépszámu látogatót vonzott. Visszhangja egyértelműen pozitív volt.

Időszakos kiállítások a Magyar Népi Iparművészeti Múzeum bemutatótermében:

Időpont	Kiállítás	Ki
Január 13. - február 15. Megnyitó: január 13-án 14 órakor	Hagyományápolás Somogyban	NIO A Lölle Kulturális Hagyományörző Egyesület bemutatkozása Dolbert Ferenc
Február 19. Március 30-ig	Nemezsodák	HH A Hagyományok Háza Nemzetanfolyamának hallgatói Jaskó Boró.
Május 14- Június 29.	Beregi keresztszemes	NIO Beregi Keresztszemes Egyesület
Augusztus 18-tól szeptember 21.	Népművészet Ifjú Mestere pályázat kiállítása.	HH
Szeptember 25- November 2.	Népi játék és kismesterség oktatója tanfolyam hallgatóinak kiáll.	HH.
2010.11.11-2011.01.15.	„Vigy’ el, vigy’ el édes lovam messzire....” Emlékezés Bösendorfer Ferenc szíjgyártó Népi Iparművészre „Mesterremek” 2010-ben Népi Iparművész címet kapott alkotók kiállítása	NIO

A kiállítások a tervnek megfelelően megvalósultak, a kivitelezés saját erőből történt. Ez az új kiállítóhely esetében már nem tartható, hiszen profi tárgyberendezőt, kiállításrendezőt kell alkalmazni, hogy a kiállításaink vonzóbbak legyenek.

NÉPMŰVÉSZET MESTEREI 2010. Díjátadó ünnepség.

100 dia elkészítése és vetítése 2010.12.14.

Szakmai Zsűrik működtetése

A zsűrik a tervnek megfelelően szervezeten zajlottak egész évben. Az osztály munkatársai 47 zsűrinapot bonyolítottak le, ahol 1037 alkotó vett részt.

Zsűrizett alkotások száma: 4916 db

„A” kategóriára értékelt: 1559db

„B” kategóriára értékelt: 1716db

Ajándéktárgy : 354db

Elutasított: 1268 db

A népi iparművészeti zsűrizés szempontrendszere „Alkotók-tárgyak-értékek-zsűrik - című szakmai nap

2010.05. 13. csütörtök 10-15 óráig

Helyszín: A Hagyományok Háza közösségi terei. 1011. Corvin tér 8.

A Hagyományok Háza Népi Iparművészeti Osztályának egyik legfontosabb feladata a jelenleg is alkotó népi iparművészek, tárgyalkotók szakmai segítése, munkáiknak elbírálását segítő szakmai zsűrik összeállítása, országos hatáskörrel a műbírálás rendjének folyamatos biztosítása. A szakértői, szakági elemzések megfogalmazták a különböző szakterületek tartalmi, esztétikai és technológiai követelményeit. Olyan konferenciát szerveztünk, ahol az alkotók, szakmai közösségek képviselői, a zsűritagok, a Népi Iparművészeti Tanácsadó Testület képviselői mondták el, adták elő az utóbbi évek tapasztalatait.

Ez a mozgalmi jellegű kézműves tevékenység nem kevés művészi értékkel rendelkezik, ami tulajdonképpen kulturális tőke, így természetesen gazdasági értéket képvisel, és közösen kell kialakítani azokat a szempontokat, amelyek a tárgyalkotás folyamatát kísérik.

Előadók

Fülemile Ágnes: Közösség-kontroll-alkotás. A népművészet változása a 19-20. században a palóc népviseletek alapján

Balogh Balázs: Társadalmi változások hatása a tárgyak világára a 20. század első felében (Táp község gazdálkodásának vizsgálata példáján)

Csupor István: A NITT-megújításának feladatai

Beszprémy Katalin: A népi kézművesség útjai a 21. században.

Az előadásokat követően kisebb szekciókban folytatódott a munka, amelyet egy aktív zsűritag és egy-egy alkotó irányított. Mindegyik szekció megkapta azokat a szempontokat, amelyek érvényesek a zsűrizés menetében. A javaslatokat írásban rögzítették az egyes szekciók, amelynek feldolgozása a közeljövőben folytatódik, és az Internet segítségével kívánjuk az alkotókat megszólítani.

Szekciók

Kerámia	Csupor István–Barcsay Andrea
Fa-hangszer	Bereczki Csaba–Mónus Béla
Fém	Hála József–Takács Zoltán
Szöttes	Holb Margit–Lőrincz Etel
Nemez	Nagy Mária–Vetró Mihály
Hímzés	Schwalm Edit–Illés Károlyné
Csipke	Erdei Lilla–Mátray Magdolna
Gyöngy	Oláh Márta–Fehér Anna
Tojás	Csákányi Zoltán–Mosonyi Éva
Szálásanyag	Benedek Kriszti–Bárány Mara
Mézeskalács	Csuporné Angyal Zsuzsa–Bércziné Szendrő Csilla
Bőr	Torma László–Terényi Gyöngy
Viselet	V.Szathmáry Ibolya–Lőrincz Bea

A szakmai napon a mellékelt jelenléti ív szerint 64 fő vett részt, a Hagyományok Háza munkatársai: 8 fő. A résztvevők száma: 72 fő

Népi Iparművészeti Tanácsadó Testület működése

A NITT két alkalommal (2010. 04.12. és 11.11.-én) ülésezett. Népi Iparművész címre 36 felterjesztés érkezett, amelyből 34-et elfogadott a testület, 2 esetben elutasították a cím megadását.

Gyűjteményi munka

Leltározás: 66 tárgy leltározása, 250 tárgy adatbázisba előkészítése

Digitalizálás

Lapoda adatbázisban 2010. évben végzett munka

A terv évi 400 rekord elkészítése volt, amit jelentősen megnöveltünk, hiszen több mint 1481 rekord került be az adatbázisba. Ehhez tartozik még az adatbázis tesztelése is. További bevételre előkészítve (Excell-táblázatban:250 tétel, leírással). Sajnálatosan egy műszaki zavart követően az általunk elképzelt gyűjteményi rendszer összeomlott, sőt hónapokig használhatatlan volt.

Csákányi Zoltán ebben az évben 4041 zsűrire felterjesztett tárgyról készített felvételt, amit cd-lemezen tárol. A Lapoda rendszerbe való bevittelt egyelőre elnapoltuk.

Műtárgyvédalom – Restaurálás

2010.10.15. MNIM állományvédelmi feladatainak teljesítéséhez a gázos fertőtlenítés. (Perratox Pest Control)

A textilanyag egy részét (50 tétel) papírhengerekre tekerve tároljuk.

A 12/2004-es (V. 21) számú, a Népi Iparművészetről szóló NKÖM-rendelet módosításával kapcsolatos szakmai problémák feltárása. A miniszteri rendelet korszerűsítése.

Kiállítás megnyitók:

Szabó Zoltán: Élő Népművészet, Zalaegerszeg 2010. 06. 21.

Publikáció (valamennyi adattal)

Szabó Zoltán

Elkészült kézirat (valamennyi adattal)

Könyv:

Hála József-G. Szabó Zoltán: 2010. „*Dudásoknak, kanászoknak közzibül, közzibül...*”

A dudáról és dudásokról az ipolysági kanászhangverseny századik évfordulója alkalmából

Cikkek:

G Szabó Zoltán: „Duda és dudy” a Kárpát-medence északi területeinek két jellegzetes dudatípusa. In *Inde aurum–Inde vinum – Inde Salutem* Paládi Kovács Attila 70. születésnapjára. Szerk.: Bali János-Báti Anikó-Kiss Réka. 279-295. Budapest.

Elküldött kézirat

G. Szabó Zoltán:

Tárgyak – alkotók – minőség – hitelesség: a népi iparművészet jelene és jövője.

Karakterek száma:15221

Közművelődési tevékenység (kiállításvezetés stb.)

Kiállításvezetés:Szabó Zoltán 7 alkalommal

Pásztorok a Kárpát-medencében című előadás (HH-Folklór osztályával közösen, Sándor Ildikó szervezésében a HH-ban 3 alkalommal.)

TÁMOP-3.2.8/10/b/kmr-2010-0001” múzeumok mindenkinek” számú pályázat

Megvalósulás: 2010. augusztus 31 - 2011. augusztus 31.

Résztevő iskolák: (7 iskola) Szent Benedek Bencés Általános Iskola és Gimnázium, Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium, Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola, Kosztolányi Dezső Általános Iskola és Gimnázium, Hunfalvy János Gyakorló Kéttannyelvű Külkereskedelmi Közgazdasági Iskola, Montessori Erzsébetvárosi Gimnázium, Vakok Óvodája, Általános iskolája, Speciális Szakiskola, Egységes Gyógypedagógiai Módszertani Intézménye, Diákotthona és Gyermekotthona.

Programtípusok (8 foglalkozástípus): múzeumi óra, múzeumi nap, múzeumi szakkör, műhelyfoglalkozás, tematikus foglalkozás, családi foglalkozás, speciális foglalkozás, szabadegyetem.

Hagyományok Háza részéről résztvevők: Pölös Andrea projektmenedzser, szakmai vezető, Virág Edit pénzügyi munkatárs, Németh Nóra foglalkozásszervező, Csákányi Zoltán, Szabó Zoltán, Tóth Ágnes Judit, Dr. Sándor Ildikó, a foglalkozások előadói.

Kelemen László
főigazgató